

Figueres, ciutat de tradició associativa:

LA PARTICIPACIÓ JUVENIL A FIGUERES

Figueres, ciutat de tradició associativa:
LA PARTICIPACIÓ JUVENIL A FIGUERES

Alumne: Ion Cortada Vicente

Segon de Batxillerat. Grup A.

INSTITUT OLIVAR GRAN de Figueres

Tutora: Lurdes Valbuena

Desembre 2013.

Vull agrair la col·laboració i la informació que he obtingut de les següents persones:

Ferran Campistol, Tècnic coordinador de l'Àrea de Joventut de l'Ajuntament de Figueres

Jordi Claparols, Coordinador del Servei comarcal de Joventut a l'Alt Empordà

Vicenç Cánovas, Tècnic del Servei comarcal de Joventut a l'Alt Empordà

Anna Amer, Educadora social, Tècnica de joventut del Consell Comarcal de l'Alt Empordà

Dolors Sácera, Tècnica coordinadora de l'Àrea d'Educació de l'Ajuntament de Figueres

Alexis Sánchez, Dinamitzador juvenil de les Administracions local i comarcal a Figueres

Vicenç Sánchez, President del Consell Local de Joventut de Figueres

Ana Ruiz, Treballadora social de l'EBASP de l'Ajuntament de Figueres

Montserrat Ymbert, Membre fundadora del Consell Municipal de la Joventut de 1979

“Un dia vaig prendre consciència que el que calia no era parlar als joves sinó parlar amb els joves”

Janusz Korczak (Pediatria, escriptor i pedagog polonès, 1878-1942)

1. <u>Introducció</u>	
1.1. Motivació.....	7
1.1.1. Motivació personal.....	7
1.1.2. Motivació científica.....	8
1.2. Objectius.....	9
1.3. Metodologia.....	10
2. <u>La participació juvenil</u>	
2.1. Què és i no és la joventut.....	13
2.2. Definició del concepte de participació juvenil.....	13
2.3. Eines per a la participació juvenil.....	15
2.4. La participació juvenil a Catalunya.....	17
3. <u>El perfil del jove de Figueres: Dades estadístiques</u>	
3.1. Dades demogràfiques.....	20
3.2. La realitat laboral de la població juvenil a Figueres. L'atur juvenil.....	24
3.3. El nivell d'instrucció de la joventut de Figueres.....	24
3.4. Els joves figuerencs i l'habitatge.....	25
3.5. El perfil del jove participatiu a Figueres.....	26
4. <u>Breu síntesi dels recursos per a la joventut existents a Figueres</u>	
4.1. Educació.....	28
4.2. Habitatge.....	29
4.3. Ocupació i Treball.....	30
4.4. Salut.....	31
4.5. Cultura.....	32
4.6. Informació i orientació juvenil.....	33
5. <u>Les associacions i entitats juvenils figuerenques</u>	
5.1. Tipologies i nivells d'afiliació.....	34

5.2. Implicació ciutadana d'aquestes associacions.....	37
5.3. Relació de les entitats juvenils figuerenques existents a l'actualitat.....	38
5.4 La participació del jove immigrant en la vida associativa.....	40
5.5. La Trobada d'entitats juvenils.....	41
6.- <u>Les eines de participació juvenil a la ciutat de Figueres</u>	
6.1. Perspectiva històrica.....	42
6.2. El Consell Local de la Joventut de Figueres.....	43
6.3. El Servei de Joventut de l'Ajuntament de Figueres i la participació ciutadana	
6.3.1. Estructura i recursos del Servei.....	45
6.3.2. Polítiques de suport a la participació juvenil.....	46
6.3.3. Anàlisi d'activitats concretes que compten amb la participació dels joves:	
6.3.3.1. Embarracat.....	47
6.3.3.2. Parc de Nadal.....	48
6.4. El servei comarcal de joventut i la participació ciutadana	
6.4.1. Estructura i recursos del servei.....	49
6.4.2. Activitats d'assessorament i suport associatiu.....	50
6.4.3. Activitats de foment i ajut a la participació juvenil.....	52
6.4.4. Accions compartides amb l'Ajuntament de Figueres.....	53
6.5. La figura del dinamitzador juvenil.....	54
6.6. La participació dels joves en els centres educatius de Figueres.....	55
7. <u>Diagnosi</u>	
7.1. Anàlisi de les eines de participació juvenil a Figueres.....	58
7.2. Respostes i propostes.....	62
8. <u>Conclusions</u>	68
9. <u>Bibliografia</u>	71
10. <u>Annexos</u>	74

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Motivació

1.1.1. Motivació personal

En els darrers anys hem anat assistint a un progressiu desprestigi dels “polítics” i de la “política”, sobretot entre els joves. Avui en dia, hi ha un nivell molt elevat de pèrdua de confiança en les institucions polítiques i, a vegades, hi ha la sensació que l'actual sistema democràtic no pot o no sap donar respostes a les necessitats i expectatives de la gent.

Penso que el motiu d'aquesta sensació de desafecció és el mal ús que contínuament es fa de la política i la democràcia i, en realitat, crec que l'única resposta possible és promoure més democràcia i més participació ciutadana en la política. Cal involucrar a les persones en la presa de decisions sobre aquelles qüestions més importants de la societat on viuen.

La resposta que ens donen alguns “savis”, massa interessats i directament lligats al poder establert, és que la política pot ésser substituïda pels mercats i els mitjans de comunicació, sobre els quals no hi ha cap control democràtic.

Davant d'aquesta amenaça, penso que les associacions ciutadanes no poden mantenir-se impassibles i que, pel contrari, s'han d'esforçar en construir noves formes de participació política per tal de millorar la qualitat democràtica de la nostra societat. Això vol dir que s'han de promoure nous canals perquè els ciutadans puguin ser presents en la política de cada dia, tot proposant l'aprovació de normes i acords o manifestant el seu rebuig a les que ja han estat aprovades i considera injustes.

El moviment associatiu juvenil hi té molt a dir en la construcció d'aquests processos de participació ciutadana. Els joves hem de reclamar una democràcia real i una veritable participació en la presa de decisions i, en conseqüència, que les institucions creïn i garanteixin uns canals que ho permetin; uns canals que siguin “reals” i no merament “formals”.

Les administracions públiques han de millorar les seves actuacions de foment de la participació juvenil i, per això, han de potenciar la implicació de les entitats juvenils amb el seu entorn.

Aquest aspecte és molt important: La necessitat de reforçar els llaços que uneixen a les persones joves amb el seu entorn (el poble, la ciutat, el barri) a través d'associacions fortes, estables en el temps, i que tinguin voluntat de transformació social.

El meu entorn immediat és Figueres. Sóc un jove figuerenc i, a la vegada, sento com a meves moltes de les inquietuds d'aquest segment de la població de la meva ciutat. Em reconec en aquest desinterès progressiu dels joves figuerencs per la política "actual" i, en contrapartida, sento que cal establir nous mecanismes perquè aquests participin en els processos de presa de les decisions que els afecten més directament.

El que em motiva a realitzar aquest treball és conèixer quins són els canals de participació juvenil que existeixen actualment a Figueres i fer aportacions perquè aquests siguin millors i més efectius.

També em motiva la idea de poder fer un "crit" a les administracions públiques de Figueres i de la comarca perquè tingui més present a la joventut en les seves actuacions i polítiques.

1.1.2. Motivació científica

Em motiva poder fer un treball de caire sociològic; és a dir, un treball que es centrarà bàsicament en un seguit de processos que regulen directament les interaccions entre les persones, especialment els joves, considerats no només com a individus, sinó també com a membres de grups, associacions o institucions.

Igualment, em motiva el fet que el moviment associatiu juvenil sigui, preferentment, un espai d'aprenentatge, vivència i transmissió de pràctiques i valors democràtics d'importància cabdal en la nostra societat .

Tenint en compte que el concepte de democràcia ha evolucionat molt des de la seva primera conceptualització a l'antiga Grècia, no podem entendre'l ara com un sistema tancat i únic. En la línia d'aquesta constant renovació, em motiva poder pensar en noves formes de participació juvenil, dinàmiques i perfectibles, que donin sentit al concepte de democràcia i, per tant, engresquin als joves en la presa col·lectiva de decisions.

Sóc conscient, però, que els instruments de participació juvenil no tenen sentit sense la voluntat dels joves de fer-ne ús i d'omplir-los amb la seves aportacions. Per aquest motiu, també considero bàsica i necessària una educació que fomenti la implicació de la joventut en les decisions col·lectives i que els permeti habitar-se a la pràctica democràtica. Considero molt necessari abordar aquest aspecte perquè estic convençut que cal un major coneixement entre els joves, en el marc de l'educació formal, sobre el sistema democràtic i els seus mecanismes i, a la vegada, cal donar un major suport a les associacions juvenils com a espai de foment i aprenentatge de la pràctica democràtica.

1.2. Objectius

Desgraciadament, la participació ciutadana i, en el nostre cas, la participació juvenil són vistes com quelcom poc rellevant per a la salut democràtica del nostre país o de la nostra ciutat. Fins i tot, a vegades són vistes com una competència cap a altres sectors que es creuen investits d'una major importància social, econòmica o col·lectiva.

Malgrat tot, en els darrers anys hi hagut un important debat públic sobre la importància de generar nous canals de participació en la política.

En aquest debat hi hagut una forta presència dels moviments associatius juvenils. Aquests han considerat que la participació juvenil en la política és necessària, que les institucions i el món polític han de reconèixer les associacions juvenils en el debat públic i polític, i que una nova manera de fer política és generar el diàleg amb aquestes associacions i amb els moviments socials, tot desembocant en actuacions que siguin fruit d'aquest diàleg.

L'objectiu del meu treball s'emmarca en l'estudi d'aquest context de potenciació de la participació juvenil en la presa de decisions col·lectives. En concret, té els següents objectius:

1.- Fer una descripció dels instruments per a la participació juvenil que té actualment la ciutat de Figueres.

2.- Fer una valoració objectiva dels aspectes positius i negatius d'aquests instruments, tot detectant les mancances i problemes, i formulant propostes de noves actuacions, alternatives o complementàries, en el camp de la participació juvenil a la meua ciutat.

3.- Obtenir unes conclusions clares i concises com a resultat final del procés

descriu als dos apartats anteriors.

He d'afegir que m'agradaria que les conclusions i propostes resultants del meu treball poguessin ser útils per a la millora dels instruments de participació juvenil a la ciutat de Figueres.

1.3 Metodologia

La metodologia que he utilitzat per a la realització del meu treball s'ha concretat en diverses etapes:

Primera.- Recopilació de documents i materials que em poguessin ésser útils per conèixer els **aspectes teòrics de la participació juvenil**, a més d'aquelles propostes que des de diverses instàncies s'han elaborat al llarg del temps a l'entorn d'aquest tema.

A l'apartat bibliogràfic del meu treball hi consten els diferents llibres, documents i material que he consultat per tal de fer-me una idea sòlida i completa sobre aquesta temàtica.

Segona.- Recollida de **dades estadístiques sobre la població juvenil** a Catalunya, a la comarca de l'Alt Empordà, i al municipi de Figueres; principalment pel que fa als percentatges d'aquest segment de la població respecte a les xifres demogràfiques globals, als índexs d'atur juvenil, als percentatges de joves que han cursat els diversos nivells d'estudis, i als percentatges de joves emancipats que disposen d'habitatge propi o arrendat.

La finalitat d'aquesta etapa ha estat la de fer-se una idea fidedigna de l'estat actual de la joventut, fonamentalment la figuerenca, pel que fa als aspectes més principals de la seva vida de cada dia.

La recopilació d'aquestes dades l'he obtingut principalment del Pla Local de Joventut de Figueres (2012-2015), del Pla d'Actuació de Joventut Comarcal del Consell Comarcal de l'Alt Empordà, i de la III Carta de la Joventut Catalana elaborada per les entitats que formen part del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya.

Tercera.- Realització d'un **inventari resumit dels diversos recursos existents a Figueres destinats als joves**, principalment en els àmbits de l'educació, l'habitatge, l'ocupació i el treball, la salut, la cultura, la cohesió social, i la informació i orientació juvenil.

M'ha semblat que era important per al meu treball poder oferir una idea resumida però que, alhora, englobés la major part dels recursos als quals pot acudir el jove figuerenc per a satisfer els seus interessos, dubtes, inquietuds o necessitats.

En aquesta etapa m'han estat especialment útils les entrevistes que he mantingut amb el tècnic de l'Àrea de Joventut de l'Ajuntament de Figueres, amb el coordinador comarcal de joventut del Consell Comarcal de l'Alt Empordà, amb una de les treballadores socials de l'Ajuntament de Figueres, i amb la tècnica de l'Àrea d'Educació de l'Ajuntament de Figueres. Tots ells m'han facilitat divers material i documentació que han resultat bàsics per a efectuar aquest inventari.

Quarta.- Recopilació de les **dades referides a les associacions i entitats juvenils de Figueres**, sobre els seus **nivells d'implicació d'aquestes**, i sobre el grau de participació dels **joves immigrants figuerencs** en la vida associativa.

Aquest és un aspecte també introductori, però fonamental, en el meu treball, el qual m'ha servit per conèixer la realitat actual del moviment associatiu juvenil a la meva ciutat.

Per a la realització d'aquesta recopilació, m'han estat facilitades gran quantitat de dades per part de l'Àrea de Joventut de l'Ajuntament de Figueres i, a la vegada, m'ha resultat especialment útil assistir a la 4ª Trobada d'entitats juvenils de Figueres, celebrada el dia 5 d'octubre de 2013.

Per tal de valorar els nivells d'implicació he partit, en bona part, de l'estudi sobre el moviment associatiu a Catalunya realitzat pel Centre de Documentació Juvenil de la Fundació Ferrer i Guàrdia.

Finalment, per a la valoració del grau de participació dels joves immigrants m'han servit de guia els diversos elements de debat i reflexions publicades a la revista *Debat Juvenil* editada pel Consell Nacional de la Joventut de Catalunya, principalment el número que porta per títol *Construïm Ciutadania* (Hivern 2011-2012).

Cinquena.- Realització d'un **inventari sobre els instruments de participació juvenil** existents actualment a la ciutat de Figueres.

Aquest és un dels apartats bàsics del meu treball. He volgut introduir-lo amb una breu referència als antecedents històrics, per als quals m'ha estat molt aclaridora l'entrevista que he mantingut amb un dels tècnics del servei comarcal de joventut.

Pel que fa a la part dedicada al Consell Local de la Joventut de Figueres, a més de la diversa documentació que he disposat, m'ha estat molt útil l'entrevista mantinguda amb el President d'aquest Consell.

Per a la descripció dels recursos participatius que impulsa l'Ajuntament de Figueres, a més de l'entrevista mantinguda amb el tècnic de l'Àrea de Joventut, també m'ha resultat molt profitosa l'entrevista mantinguda amb el dinamitzador juvenil de l'oficina de joventut de Figueres, recentment contractat; i, en relació als recursos oferts pel Consell Comarcal de l'Alt Empordà, a més de l'entrevista amb el ja esmentat coordinador comarcal, m'ha resultat molt útil la trobada que vaig mantenir amb la tècnica de joventut compartida adscrita a l'àrea de Vilafant. Tots ells m'han facilitat abundant documentació.

Pel que fa a l'apartat de participació en els centres educatius, m'he posat en contacte amb persones pertanyents als equips directius dels diferents centres d'ensenyament secundari de Figueres.

Sisena.- A partir de la informació recollida sobre els instruments de participació juvenil a Figueres, he portat a terme una **diagnosi** d'aquests i de les polítiques que en aquest àmbit s'estan portant a terme des de les Administracions implicades.

En aquesta etapa és on he aportat, juntament amb les conclusions, la part principal de la meves reflexions, tot recollint suggerències efectuades pels diversos tècnics que he entrevistat i pel President del Consell Local de la Joventut de Figueres. Igualment, vaig recollir moltes opinions en el transcurs de la reunió celebrada per aquest Consell el passat 8 d'octubre, a la qual vaig poder assistir amb caràcter de oient convidat.

A la vegada, és aquí on he recollit aquelles **propostes** que tenen com a objectiu l'eixamplament dels espais dedicats a la participació juvenil a la ciutat de Figueres, tot formulant un seguit de mesures que van encaminades en aquesta direcció.

Per a la confecció d'aquestes propostes, he partit de la consulta bàsica de diversos documents, publicats per la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Barcelona o el Consell Nacional de la Joventut de Catalunya, entre altres. Tots ells figuren a la ressenya bibliogràfica del present treball.

Setena.- Finalment, acabo el meu treball amb l'apartat relatiu a les **conclusions**.

2. LA PARTICIPACIÓ JUVENIL

2.1. Què és i no és la joventut

Amb caràcter previ, vull assenyalar que, a l'hora de delimitar què és i no és la joventut, he tingut en compte les definicions que estableix el *Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2011-2020*, promogut per la Direcció General de Joventut de la Generalitat, marc de referència per a les polítiques per a joves de Catalunya.

La definició declarativa que efectua aquest Pla estableix que la joventut és un període del cicle vital en el qual es produeixen un seguit de transicions –educatives, laborals, residencials, familiars i ciutadanes– que fan que l'individu passi d'una situació de dependència respecte de la seva família d'origen (infantesa) a un estatus autònom com a ciutadà i subjecte social.

A la vegada, el jove no duu a terme aquests canvis de forma passiva, sinó que els va construint. La joventut és, per tant, un espai de construcció dels projectes de vida, en el qual destaca el procés d'adquisició i d'exercici de la ciutadania; que fa que l'individu no sols sigui protagonista del seu propi projecte, sinó també de la societat on viu.

En aquest sentit, s'entén també la joventut com a un moment de construcció de les identitats personals i col·lectives. Els diferents processos en què viu la joventut determinen una manera determinada de posicionar-se en el món, una determinada manera de “ser jove”, d'entendre el món.

Pel que fa a la definició operativa, m'he centrat fonamentalment en l'interval d'edat dels 15 als 29 anys (recollit a La Llei de Polítiques de Joventut de Catalunya i al referit Pla Nacional de la Joventut), tot i tenint en compte que la complexitat de la joventut i la diversitat de polítiques que s'hi adrecen obliga a ser oberts en les fronteres de l'edat, ja que els canvis estructurals i l'actual context socioeconòmic han contribuït a dilatar aquesta etapa.

2.2. Definició del concepte de participació juvenil

Hi ha moltes maneres de definir el concepte de “participació juvenil”. Per a mi, la definició més clara i concreta de la participació juvenil és la següent: La capacitat dels joves d'incidir en el procés de presa de decisions de tot allò que afecta les seves vides, és

a dir, el seu entorn, les seves relacions i les seves possibilitats de desenvolupament personal i col·lectiu.

En el transcurs dels darrers anys, la participació s'ha anat valorant cada vegada més com un element clau en l'exercici de la ciutadania i, en conseqüència, s'han anat creant i posant en marxa mecanismes participatius per a la presa de decisions. I, dins d'aquests processos, els joves s'han posicionat com a un destacat agent d'innovació social i política.

Pel que fa al concepte de “participació juvenil” que he utilitzat en aquest treball, m'ha interessat especialment la definició de la participació com a “construcció d'una ciutat” efectuada pel Director dels Serveis de Joventut de l'Ajuntament d'Alcorcón a les *Trobades sobre participació*, organitzades per la “Federació Espanyola de municipis” l'any 2006.

És un concepte que no limita la participació al fet de contestar quan un jove és preguntat, ni tan ampli com per arribar a pensar que qualsevol acció humana és participativa.

Aquesta idea de “construcció de ciutat” parteix del fet que participar no és només col·laborar o opinar sobre una determinada qüestió a través dels canals dissenyats per les administracions públiques, tot desconeixent la importància de l'activitat de les associacions dins de les ciutats i limitant la idea de la participació a l'emissió d'opinions respecte de les actuacions administratives.

La idea de “construcció de ciutat” enriqueix i dóna un major contingut al concepte de participació juvenil perquè, enfront dels plantejaments que l'assimilen a un simple complement o recolzament de la gestió pública, el que fa és referir-se a una acció conjunta, a vegades coordinada, a vegades no, i inclús a vegades antagònica, de diferents agents i actors socials per a la construcció de la realitat d'una ciutat, un poble o un barri en les seves vessants social, econòmica, cultural, política, etc. Parteix de la idea que la realitat social és el resultat d'un conjunt de forces que interactuen les unes amb les altres amb la finalitat de transformar-la superficialment o radicalment, d'enriquir-la, o de millorar la qualitat de vida.

Si partim de la idea que la realitat es construeix des de diversos àmbits, hem de considerar com a “participació juvenil” a escala local tots aquells actes, col·lectius o no, protagonitzats per persones joves, que tenen la finalitat d'aportar o proposar quelcom per

a la vida social, cultural, política o econòmica del seu entorn.

2.3. Eines per a la participació juvenil

A l'hora de posar en marxa una recerca relativa a la participació juvenil, la primera dificultat que apareix és de tipus conceptual: què considerem participació i què no?

Es fa difícil establir delimitacions, però s'han de prendre decisions sobre el tipus de pràctiques socials que podem incloure dins de la participació i, per contra, sobre les que hi són excloses, per més que la decisió pugui ser objecte de discussió o polèmica.

En aquest treball, he distingit dos plànols de participació:

a) La participació en polítiques, és a dir, en el disseny, seguiment i avaluació de les actuacions municipals en qualsevol dels seus àmbits (habitatge, ocupació i treball, salut, cultura...).

b) La participació en la vida local en les seves vessants social, política, cultural o econòmica.

a) En el primer plànol (participació en polítiques) s'hi han d'incloure aquelles dinàmiques de participació que estan més estructurades com, per exemple, els consells sectorials, territorials o altres tipus de fòrums creats per a dissenyar, planificar o avaluar polítiques locals.

Aquestes dinàmiques poden tenir dos línies: a.1) una formal i a.2) una altre informal.

a.1) A la primera inclouríem aquells canals formals de participació que es configuren com a fòrums on es troben els responsables municipals i les persones joves, associades o no. Aquest tipus de fòrums (taules de treball, consells sectorials, etc.) han d'impulsar el debat entre l'administració local i les persones joves destinatàries de les diferents polítiques (joventut, ocupació, habitatge). Són fòrums adequats per fer propostes, dissenyar programes o avaluar el seu impacte, entre altres possibilitats. És fonamental que tinguin dinamisme, que no siguin massa protocol·laris, i que tractin temes concrets, els quals tinguin repercussions a curt o mig termini.

a.2) La línia informal és més difícil d'estandarditzar. Dins d'aquesta línia, els serveis municipals de joventut acostumen a trobar diverses maneres de relacionar-se amb els joves: oficines accessibles, professionals amb el perfil adequat. Xarxes d'equipaments

adaptats a persones joves de diferents edats; en definitiva, llocs on es produeix un intercanvi constant entre persones que tenen un perfil d'educadores i les persones joves. Han de ser serveis que es mostrin com a propers, accessibles i adaptables perquè els joves s'animin a fer les seves propostes, les seves crítiques o donar la seva opinió sobre diversos temes.

El paper que juguen avui dia les tecnologies de la informació i la comunicació (fòrums a internet, blogs, etc.) només és un instrument més dels molts possibles. Pot ésser vàlid per a un determinat perfil de jove o per a un tipus concret de procés participatiu, però pot ésser inútil en altres ocasions.

b) En el segon plànol (la participació en la vida local) és on els joves poden fer més aportacions tenint en compte el seu enorme potencial creatiu.

Aquí també convé distingir entre vàries línies: b.1) La del treball amb les associacions, b.2) la del treball amb col·lectius de persones, i b.3) la del treball amb persones joves que únicament es representen a elles mateixes.

b.1) Pel que fa a la primera, ha de tenir-se en compte que la relació entre l'associacionisme i la participació juvenil és molt estreta. En primer lloc, perquè les associacions treballen en l'àmbit d'allò que entenem com a "col·lectiu"; i, en segon lloc, perquè funcionen com a petites escoles de ciutadania en les quals els joves tenen les seves primeres experiències de poder, de debat i de presa de decisions col·lectives. Les associacions són plataformes des d'on les persones joves participen en la construcció de la seva ciutat, del seu barri o del poble, dins d'un àmbit concret com pot ésser el lleure, la cultura, els esports, la comunicació...

Per això, s'entén que qualsevol acció de reforç del teixit associatiu juvenil és, indirectament, una actuació de foment de la participació juvenil.

b.2) De totes maneres, si la participació juvenil només es centrés en el teixit associatiu estaria deixant de banda una majoria de la joventut que no participa en cap associació. És per això que també s'ha d'actuar en una línia de promoció de la participació amb grups de persones que, sense haver-se constituït en associació (grups d'amics i amigues, aules d'Instituts,...), poden fer aportacions o tenen projectes per posar en marxa.

Dins d'aquesta línia de treball amb col·lectius de joves, s'inscriuen procediments de participació com els concursos d'idees, les subvencions directes a projectes d'interès, o l'assessorament en determinades matèries. En definitiva, són eines que té l'administració

per promocionar la participació de joves agrupats a l'entorn d'una idea o projecte, els quals no s'han constituït en una associació formal.

b.3) Finalment, també ha de plantejar-se la promoció d'iniciatives de persones joves a títol individual. En aquesta línia s'inclourien, per exemple, propostes d'art urbà com la realització de *grafittis* o propostes de participació en la presa de decisions dels equipaments juvenils per part de les persones usuàries.

Es tracta de generar processos que facin possible, a curt, mig o llarg termini, que les persones joves passin a ser subjectes d'actuacions amb repercussió pública i, d'aquesta manera, que aconseguixin una major presència en la vida local.

2.4. La participació juvenil a Catalunya

A partir de l'*Enquesta sobre participació i política a Catalunya 2011* portada a terme per la Direcció General de Joventut de la Generalitat de Catalunya i la Direcció General de Relacions Institucionals i amb el Parlament, s'han extret diversos aspectes rellevants sobre el comportament participatiu dels joves catalans.

Els aspectes principals, des del punt de vista d'aquest treball, són els següents:

1.- Els joves prefereixen les formes de participació menys institucionals i més vinculades directament a les causes.

S'ha vist que les persones joves són més actives que les adultes i que escullen formes de participació reivindicativa que estan més vinculades directament als motius pels quals participen: les manifestacions, la participació en debats polítics o la intervenció en activitats il·legals de protesta. En canvi utilitzen menys les formes tradicionals de participació, com ara el vot, el contacte polític o la militància política i sindical. En general la gent jove no és menys participativa, sinó que opta per un repertori de participació diferent dels adults. Prefereixen formes més individualitzades que permetin una relació més directa amb el motiu pel qual es mobilitzen; en canvi, intervenen menys que els adults quan cal una mediació d'agents amb qui se senten poc identificats (com ara els i les representats polítics o els partits).

2.- La desafecció política no és un fenomen juvenil; afecta igual a tota la població.

Les actituds d'implicació política són pràcticament idèntiques entre joves i adults.

En el principal indicador d'afecció política de l'Enquesta (l'interès per la política), els joves es mostren fins i tot lleugerament més interessats que els adults.

3.- Les desigualtats de gènere en la implicació política i l'associacionisme tendeixen a desaparèixer en les persones joves.

Una de les característiques més importants de les desigualtats de gènere en les societats patriarcal és l'exclusió de la dona de l'esfera pública. La participació i la implicació polítiques es reserven a l'home. Les dades de l'Enquesta mostren que els joves comencen a superar aquestes desigualtats.

El cas de l'associacionisme encara és més evident: els homes adults participen un 3,6% més en associacions que les dones. En canvi en els joves la situació és inversa; són les dones les que participen més que els homes en entitats (un 8,6% més).

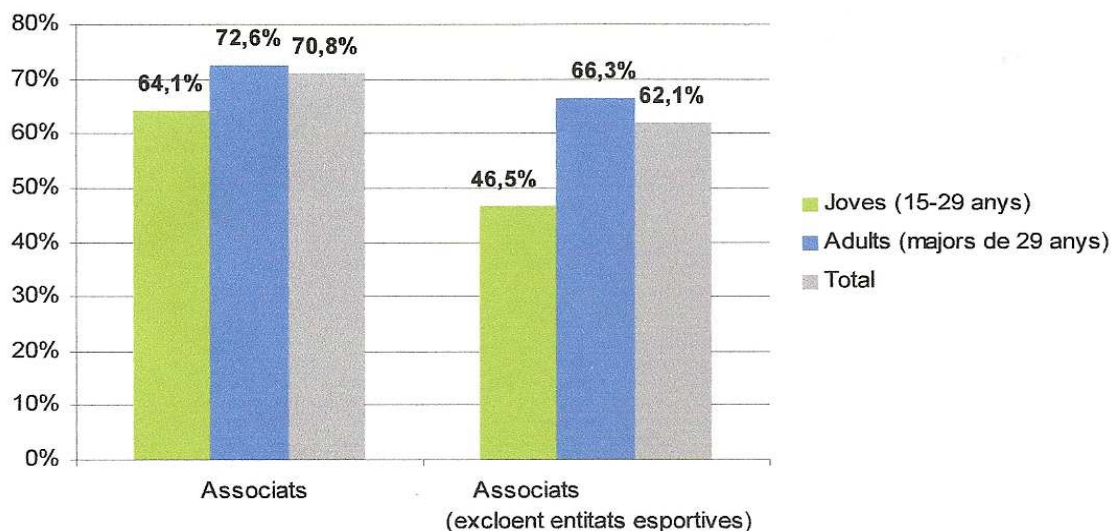
4.- Els joves se senten allunyats de la política de partits.

En tots els indicadors que estan relacionats amb la política partidista, els joves són molt menys actius que els adults. L'exemple més clar és el de la participació electoral: en les eleccions al Parlament de Catalunya, l'abstenció declarada dels menors de 29 anys és del 35,1% enfront del 19,3% dels adults.

5.- Els joves s'associen menys, però ho fan amb més intensitat.

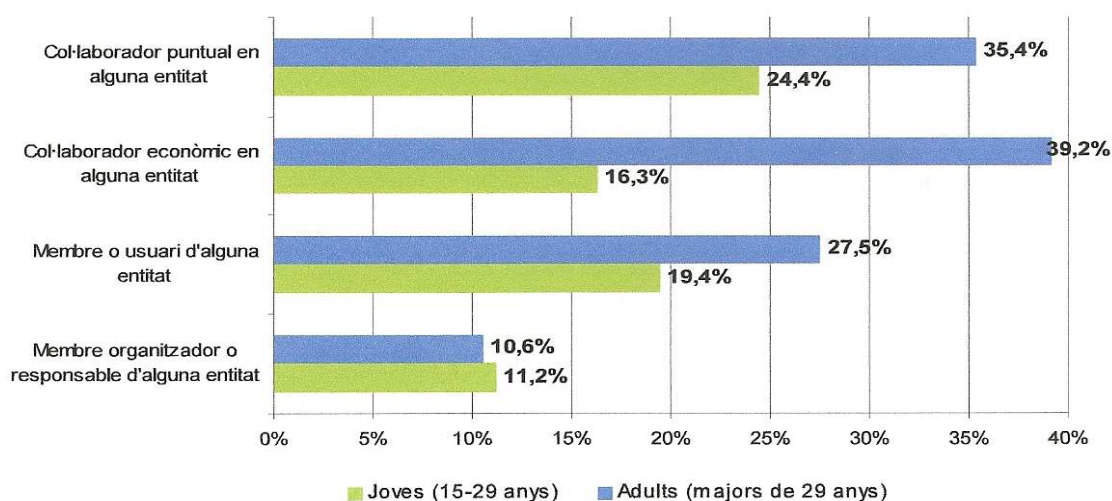
Un 66,3% dels individus majors de 29 anys participen en una associació (excloent les esportives) on hi col·laboren. Entre els joves aquest percentatge és tan sols el 46,5%; hi ha, per tant, una diferència de 20 punts. Tanmateix, aquesta col·laboració pot ser de qualsevol tipus: fent-se soci, donant suport econòmic, participant puntualment o com a organitzador. Si ens fixem en la forma de participació més intensa en entitats –és a dir, ser-ne responsable o organitzador-, els joves superen lleugerament els adults (un 11,2% enfront d'un 10,6%).

En el següent gràfic, podem veure el grau de participació o col·laboració en entitats de joves i adults. La pregunta que fou formulada a l'*Enquesta sobre participació i política a Catalunya 2011* fou: Participa en alguna entitat/col·lectiu o hi col·labora?

Gràfic 1.- Participació o col·laboració dels joves amb entitats (Dades de Catalunya)

En aquest altre gràfic veiem reflectida la intensitat de la participació en entitats (excloent les entitats esportives). La pregunta fou: De quina manera hi participa o col·labora?

Gràfic 2.- Intensitat de la participació dels joves en entitats, excluint les esportives (Catalunya)

6.- El voluntariat és un fenomen especialment juvenil.

Quan es pregunta directament pel voluntariat es destaca que els comportaments diferencials dels joves i adults s'inverteixen quant a la participació associativa. Els individus de 15 a 29 anys que manifesten haver fet de voluntaris en els transcurso de l'any 2011 són un 24,6%, en contra només d'un 13,1% dels adults. Aquest fenomen s'explica,

d'una banda, per la major disponibilitat de temps de la gent jove, però, d'altra banda, perquè el voluntariat ofereix una relació molt directa i immediata amb el motiu pel qual es participa.

7.- La generació jove ha estat plenament socialitzada en la participació.

A diferència de les generacions més grans, la generació jove actual ha estat en contacte amb pràctiques participatives durant la infantesa a través dels seus pares. Això fa que les activitats cíviques com la participació electoral, el debat polític o les manifestacions siguin maneres de col·laborar més normalitzades per aquesta generació que per aquelles que es van socialitzar durant la dictadura.

8.- Internet s'estén com un vehicle de participació política per a totes les edats, però hi ha diferències quant al tipus d'utilització.

La introducció d'Internet té un clar component generacional: les generacions més joves han estat les primeres a integrar l'ús de la xarxa, especialment per a activitats que van més enllà de la feina. Però el que s'observa a les dades de l'*Enquesta sobre participació i política a Catalunya 2011* és que els altres grups d'edat (amb excepció dels majors de 65 anys) també hi han incorporat Internet com un vehicle de col·laboració i de relació amb l'Administració. El resultat d'això és que la participació via Internet ja no és un fenomen exclusivament juvenil ja que la població de 30 a 64 anys l'utilitza per motius força similars. Sí que hi ha diferències en el tipus d'ús que en fan: els adults acostumen a servir-se d'Internet per fer gestions i contactar amb administracions i partits polítics; en canvi, els joves l'utilitzen com a vehicle de comunicació, informació i discussió més informal i entre iguals.

3. EL PERFIL DEL JOVE DE FIGUERES: DADES ESTADÍSTIQUES

3.1. Dades demogràfiques

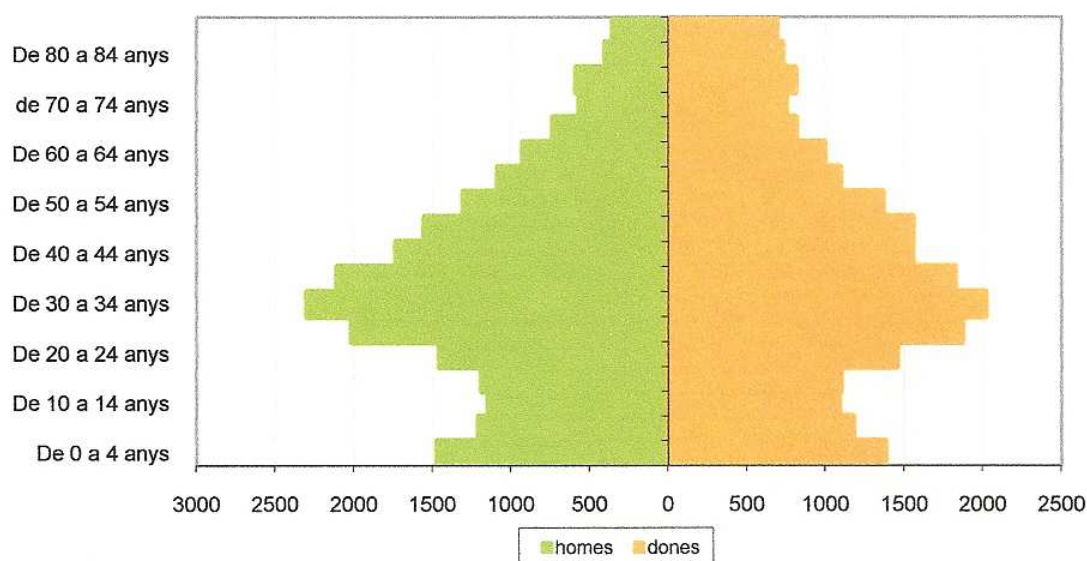
Segons les darreres dades publicades per l'"Institut Nacional d'Estadística", Figueres tenia 45.262 habitants a 1 de gener de 2012. L'estudi de l'evolució anual de les

xifres de població de Figueres indica que, en la darrera dècada, aquesta s'ha incrementat en prop de dotze mil persones. Gairebé una cinquena part d'aquesta població s'enquadra dins la franja que va dels 15 als 29 anys¹.

No obstant, el ritme de l'evolució de la població de Figueres, a l'igual que el de l'Alt Empordà, és similar al d'altres municipis gironins. Hi veiem una evolució més o menys estable al llarg de les dècades dels 80 i 90 que, a partir de l'any 2001, inicia un creixement sostingut que arriba fins als nostres dies.

La principal causa d'aquest increment demogràfic ha estat la immigració, com a la majoria de municipis del país, la qual ha motivat un rejuveniment de l'estructura de la població de la ciutat.

En el següent gràfic de la piràmide d'edats de Figueres, elaborat a l'igual que els que es mostren en aquest apartat del treball a partir de les dades del Padró municipal i de l'*IDESCAT* (Institut d'Estadística de Catalunya), podem observar com el segment de 25 a 29 anys és molt significatiu, tant en la població masculina com en la femenina.

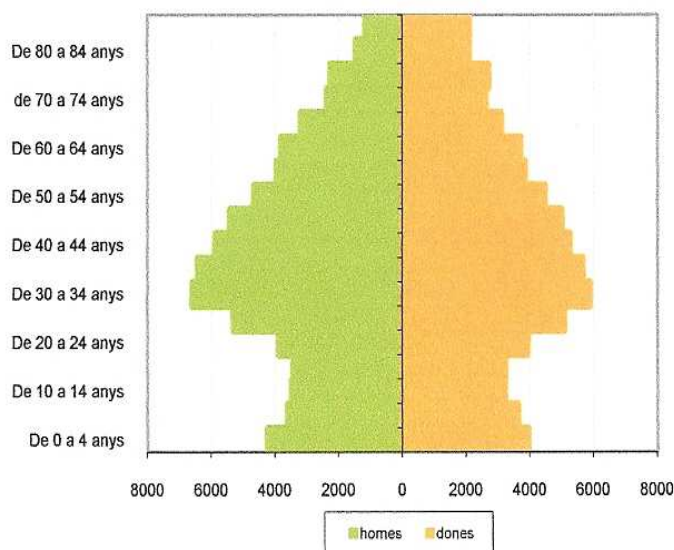

Gràfic 3.- Piràmide de població de Figueres (any 2010)

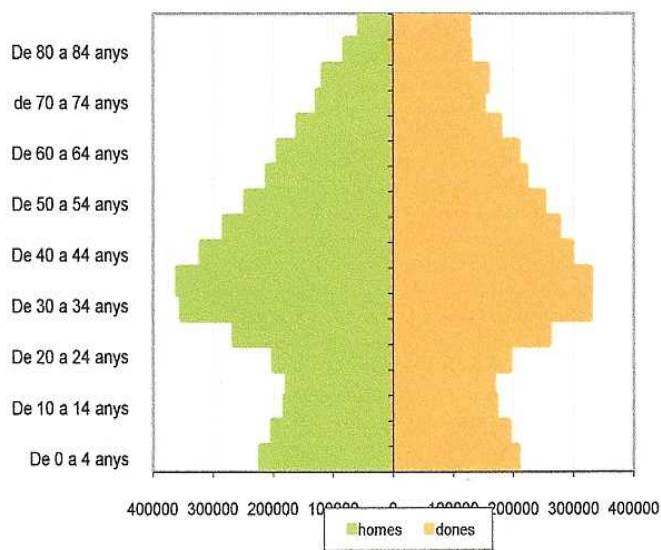
Podem constatar, igualment, que Figueres té un índex d'envelliment significativament inferior als que presenten la comarca de l'Alt Empordà i Catalunya.

¹A l'apartat d'annexos del present treball, figura un plànol elaborat per l'Oficina de Gestió d'Informació Territorial de l'Ajuntament de Figueres amb la distribució de la població de la franja de 15 a 29 anys entre els diferents barris o sectors de la ciutat (**Annex núm. 1**).

Piràmide de població de la comarca (2010)

Piràmide de població de Catalunya (2010)

Gràfic 4.- Piràmides de població de la comarca de l'Alt Empordà i Catalunya

El creixement experimentat per la població jove de Figueres pot observar-se clarament a la taula següent, tant en el municipi de Figueres com en la comarca de l'Alt Empordà, no així a nivell global de Catalunya on s'aprecia un lleuger decreixement.

Cal destacar però que, malgrat hi hagut creixement en nombres absoluts, el percentatge de joves ha seguit una tendència decreixent des de 1996. Tot i que la immigració dels darrers anys ha contribuït a rejuvenir l'estructura de la població, això només ha suposat un petit alentiment de la tendència generalitzada a l'envelliment de les poblacions occidentals.

Aquesta tendència pot constatar-se a la taula següent:

	1996		2001		2010	
	joves	% joves	joves	% joves	joves	%joves
Figueres	7.688	23,19	7.365	22,27	9.056	20,46
Alt Empordà	20.647	22,16	20.430	20,57	24.802	17,68
Catalunya	1.454.489	23,88	1.380.599	21,77	1.253.963	16,64

Taula 1.- Evolució dels joves de 15 a 29 anys i de la seva proporció respecte del total de la població a Figueres, l'Alt Empordà i Catalunya (dades absolutes i percentatges)

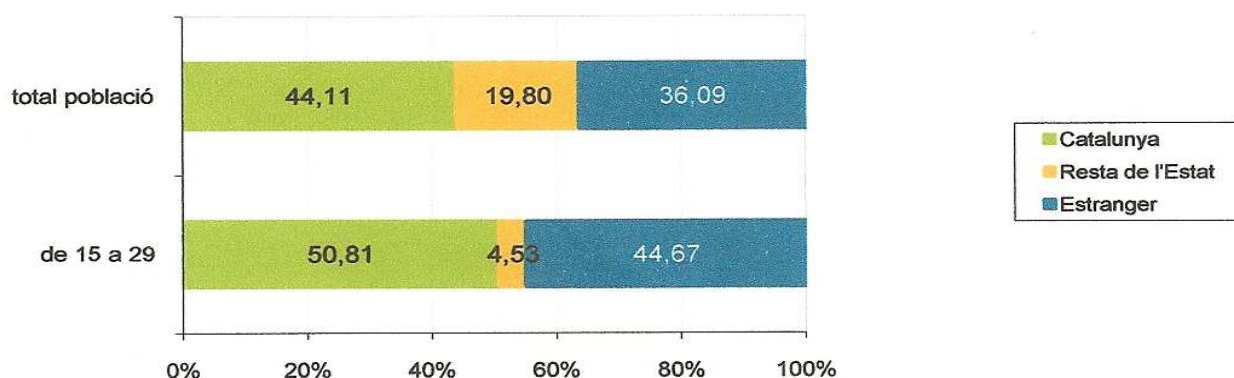
Si observem les dades d'aquesta població jove de 15 a 29 anys segons el seu lloc de naixement, veiem com a Figueres el percentatge de joves nascuts a Catalunya (50,81%) és relativament inferior al que correspon a la comarca de l'Alt Empordà (56,71%) i substancialment inferior al que correspon a Catalunya (67,45%). El 49,2% doncs de la població jove de Figueres de l'any 2010 era població immigrada, un 4,53% procedent d'altres Comunitats Autònomes i un 44,67 d'origen estranger.

	nascuts a Catalunya		nascuts resta de l'Estat		nascuts a l'estranger		
	joves	%	joves	%	joves	%	
Figueres	4.601	50,81	410	4,53	4045	44,67	100,00
Alt Empordà	14.066	56,71	1.084	4,37	9.652	38,92	100,00
Catalunya	878.057	67,45	46.403	3,56	377.378	28,99	100,00

Font: Elaboració de la SGJ a partir de les dades del Padró continu de població. Idescat.

Taula núm. 2.- Població jove (15-29 anys) segons lloc de naixement. (Dades de l'any 2010).

Pel que fa a les dades de Figueres, quan comparem el lloc d'origen del total de la població amb el de la població jove observem com encara hi ha una certa correspondència entre el percentatge total de població i el percentatge de joves nascuts a Catalunya (44,11 % en el total de la població i un 50,81 % en el de la franja de 15 a 29 anys). Per contra, mentre un 19,80% del total de la població és originària d'altres Comunitats Autònomes, només un 4,53% dels joves figuerencs haurien nascut a la resta de l'estat espanyol. En la situació inversa hi trobem la població d'origen estranger. Mentre aquesta representa un 36,09% del total de la població de Figueres, els joves d'origen estranger representen el 44,67% del total del col·lectiu d'edats compreses entre els 15 i els 29 anys, com podem observar en el següent gràfic.

Gràfic núm. 5.- Població de Figueres segons lloc de naixement (Dades de l'any 2010).

En aquest apartat referent a les dades demogràfiques, hem de fer un breu esment al fet que Figueres, com a capital de l'Alt Empordà i centre administratiu i de serveis de la comarca, ha esdevingut un pol d'atracció socioeconòmic molt important per als setze municipis que l'envolten.

És per aquest motiu que és convenient tenir en compte que, a part de la població jove resident a Figueres, també cal considerar un volum considerable de població jove que, tot i no residir a Figueres, sí que hi estudia, treballa, consumeix... i, per tant, de manera directa o indirecta també pot ser destinatari de les polítiques de joventut promogudes des de l'Ajuntament².

3.2. La realitat laboral de la població juvenil a Figueres. L'atur juvenil

En l'àmbit del treball i dels sectors productius, cal destacar que la intensa recessió que viu Figueres ha provocat unes taxes d'atur molt elevades en relació a les que hi havia fins l'any 2010. Al mes de juny de 2012, la taxa d'atur a Figueres era del 17,89%, a la comarca del 13,09%, i a Figueres del 16,28%. Segons dades de l'Àrea de Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Figueres corresponents al segon trimestre de 2012, el nombre de figuerencs aturats de 16 a 24 anys era de 374, i de 1.128 en el segment de 25 a 34 anys. Pel que fa a la franja més significativa (joves entre 18 i 29 anys), el nombre era de 826 persones, els quals representen una cinquena part del total de figuerencs aturats.

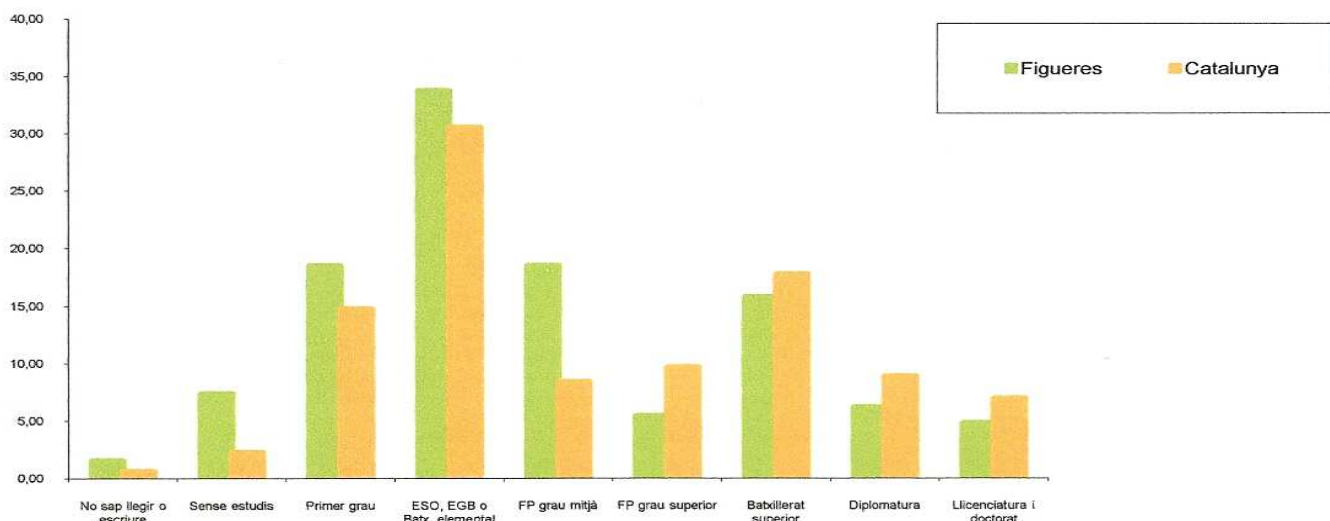
Pel que fa als percentatges d'atur segons el nivell formatiu, les dades relatives a la població en general referides al segon trimestre de 2012 ens mostren que el major índex el trobem en les persones amb nivell d'educació general secundària (47,99%), seguides molt de lluny per les que tenen estudis primaris complets (18,56%) i estudis primaris incomplets (18,14%).

3.3. El nivell d'instrucció de la joventut de Figueres

Hem d'assenyalar que els joves de Figueres tenen un nivell d'instrucció baix en comparació amb les dades a nivell de Catalunya. D'acord amb les darreres xifres publicades per l'*IDESCAT*, referides a l'any 2001 (no se'n han publicat de posteriors), el % de joves figuerencs que no tenen estudis obligatoris o inferiors és del 54%, valor molt per

²A l'apartat d'annexos del present treball, figuren una taula i dos gràfics relatius a l'evolució de la població total de Figueres i de la comarca durant el període 1981-2010 (Annex núm. 2).

sobre del 39% que correspon a Catalunya. Així mateix el % de joves del municipi amb estudis post obligatoris no universitaris (FP Grau Mitjà o Superior o Batxillerat superior) i amb estudis universitaris és, en ambdós casos, gairebé un 10% inferior a la mitjana catalana. A la següent taula s'hi reflecteix el nivell d'instrucció dels joves de Figueres d'entre 15 i 29 anys.

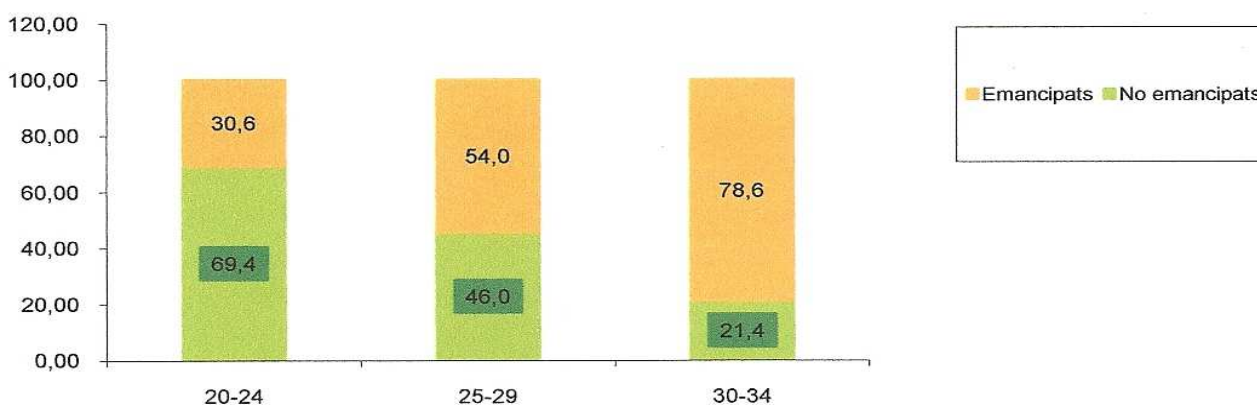

Gràfic núm. 6.- Joves de 15 a 29 anys segons nivell d'instrucció a Figueres i Catalunya (2001).

3.4. Els joves figuerencs i l'habitatge

A partir, igualment, de les darreres dades estadístiques publicades per l'*IDESCAT* (2001), observem que el percentatge de població figuerenca d'entre 20 i 34 anys que viu emancipada és del 55,52%, essent del 54% en el segment de 25 a 29 anys enfront del 30,6% en el segment de 20 a 24 anys i del 78,6% en el de 30 a 34 anys.

Ho podem veure reflectit al gràfic següent:

Gràfic núm. 7.- Població de 20 a 34 anys emancipada a Figueres, per grups d'edat (Dades 2001).

Comparades amb les dades relatives a l'Alt Empordà i Catalunya, el percentatge de joves figuerencs entre 20 i 34 anys que viuen emancipats és un 5,4% superior a la mitjana catalana i lleugerament superior (en més d'un 2,1%), a la mitjana de la comarca ³.

Pel que fa al règim de tinença d'habitatges, el percentatge de joves de Figueres d'entre 20 i 24 anys que viuen de lloguer es situa en el 43%. Aquesta proporció va disminuint amb l'edat, quan s'incrementa paral·lelament el percentatge d'habitatges en propietat. No obstant, el percentatge de joves que viuen en pisos de lloguer, comparat amb les dades a nivell comarcal i de Catalunya, és lleugerament superior en el cas del municipi de Figueres.

3.5. El perfil del jove participatiu a Figueres

D'acord amb la ja citada *Enquesta sobre participació i política a Catalunya 2011*, un 46,5% dels joves catalans participen en una associació, excloent les entitats esportives. Aplicant aquest percentatge a la població de Figueres d'entre 15 i 29 anys (9.052, l'any 2012), obtindríem que aproximadament un nombre de 4.209 joves figuerencs estan associats.

Crec que aquesta xifra és excessivament optimista i que, en realitat, els joves associats són minoria dins de la totalitat del col·lectiu de joves de la ciutat. A l'entrevista mantinguda amb el tècnic de joventut de l'Ajuntament de Figueres, aquest manifestà que, segons dades estadístiques recollides recentment, el percentatge de joves figuerencs associats és aproximadament del 8%, una xifra molt allunyada de la que reflexa l'esmentada Enquesta.

Tanmateix, tot aplicant una altra vegada els indicadors de l'esmentada enquesta sobre participació juvenil a Catalunya, hauríem d'entendre que la forma de participació en les associacions per part d'aquests joves és més intensa que no per part dels adults. És a dir, els joves tendeixen a tenir un grau d'implicació associatiu superior al dels adults.

³ A l'apartat d'annexos del present treball, figuren un gràfic relatiu la població de 20 a 34 anys, segons si està emancipada, a Figueres, l'Alt Empordà i Catalunya, i una taula relativa a la seva evolució a Figueres durant el període 1996-2001 (Annex núm. 3).

Hem d'assenyalar que Figueres és una ciutat amb una llarga tradició associativa entre els joves i que la major part de les activitats organitzades per aquestes associacions són gestionades directament per part dels mateixos joves. Històricament, aquesta qualitat ha estat reconeguda per part de l'administració municipal, la qual ha intentat sempre establir mecanismes per tal que les entitats juvenils figurenques poguessin participar en el disseny i posta en marxa de les polítiques adreçades a la joventut.

S'ha de tenir present que, a l'hora d'establir aquests processos de participació, hi ha el perill que la minoria de joves associats vulgui erigir-se com a interlocutora de la totalitat dels joves. Ha de valorar-se, però, que l'aportació dels joves associats en aquests processos pot ésser doblement enriquidora en la mesura en què ells, com a joves, poden aportar les seves valoracions personals alhora que, com a membres d'entitats que estan en contacte constant amb la realitat juvenil, poden detectar les necessitats d'altres joves de Figueres. Tot i així, les administracions haurien de tenir la precaució de no establir vincles d'interlocució, diàleg o participació únicament amb les entitats juvenils perquè aquestes no representen a la totalitat dels joves.

No obstant, el perfil del jove figuerenc interessat en participar en processos de presa de decisions coincideix bàsicament amb aquell que forma part d'entitats o associacions juvenils. Anant més enllà, el jove figuerenc realment participatiu el trobem en les entitats més actives, fins i tot hi ha casos de gent en què està associat en dues o tres entitats a la vegada.

Habitualment, el jove participatiu de Figueres és d'origen català o d'alguna altra comunitat de la resta de l'Estat. Cal tenir present que una gran part de les entitats juvenils estan vinculades a costums i tradicions que no estan encara prou arrelades entre els joves d'origen estranger. A tall d'exemple, podríem assenyalar que la colla castellera, els grups de l'escoltisme (Esplais, Xiprers al Vent), l'excursionisme (Centre Excursionista Empordanès) o les entitats juvenils de caire polític (JERC, ARRAN) estan allunyades dels interessos i sentiments de la major part de la població jove estrangera. Igualment, ha de valorar-se el pes del sentiment de pertinença al territori en què vius, com a impulsor sovint de l'interès dels joves per participar en la presa de decisions sobre la ciutat a la qual pertanyen, el qual no és present en bona part de la població jove d'origen estranger .

4. BREU SÍNTESI DELS RECURSOS PER A LA JOVENTUT EXISTENTS A FIGUERES

4.1. Educació

L'Ajuntament de Figueres, en l'àmbit educatiu, ha promocionat diverses accions per donar suport a la formació reglada: Els Projectes Singulars destinats a alumnes de 3r i 4t d'ESO amb especials dificultats d'aprenentatge i adaptació; les UEC (Unitats d'Escolarització Compartida) reservades a alumnes que requereixen una escolarització compartida amb un centre extern (Automoció, Hostaleria, etc); els projectes de patis i biblioteques obertes; els espais municipals d'estudi i l'aula d'estudi universitari; les biblioteques obertes fora de l'horari escolar; els tallers de llengua catalana d'estiu per a joves nouvinguts; les beques de joventut excel·lent; el *Projecte Rossinyol* de la Universitat de Girona (UdG) o el conveni amb la Universitat Nacional d'Educació a Distància (UNED). La majoria d'aquests programes i accions es veuen enriquits pel fet que són coorganitzats o realitzats amb la col·laboració d'altres institucions (Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, la UdG, la UNED, etc.).

Com a experiència particular, cal destacar la convocatòria per part de l'Ajuntament, des de fa quatre anys, de les *Beques a la joventut excel·lent*, les quals premien aquells alumnes de 4rt d'ESO i Batxillerat que acrediten una trajectòria acadèmica més brillant, a més de valorar-s'hi aspectes que tenen a veure amb la implicació amb la ciutat. Fins a l'any passat, se'n havien atorgat quaranta-cinc.

Fotografia dels premiats amb les *Beques a la joventut excel·lent* de l'any 2012

Segons la meua opinió, no són autènticament beques, sinó premis (una estada a Londres o a la ciutat de les Arts de València, per exemple). Per aquest motiu, molts joves figuerencs les valorem com a insuficients tenint en compte que no s'han complementat en altres direccions o amb beques "reals" com, per exemple, les destinades a sufragar despeses de mobilitat per als joves que han de desplaçar-se per cursar els seus estudis, o ajuts per incentivar els joves en estudis especialitzats com poden ésser els artístics (música, dansa, pintura, escultura, teatre, etc.).

Per altra banda, els tècnics d'educació i joventut de l'Ajuntament de Figueres valoren que cal millorar les estratègies transversals per tal que es coordinin més i millor les àrees municipals de Joventut i Educació pel que fa a les polítiques educatives i formatives dels joves de Figueres.

4.2. Habitatge

Des del mes de juliol de l'any 2012, els serveis en matèria d'habitatge adreçats als ciutadans de Figueres s'han mancomunat a través de l'Oficina Local d'Habitatge gestionada exclusivament pel Consell Comarcal de l'Alt Empordà. Fins a aquesta data, era a l'Oficina Municipal d'Habitatge de l'Ajuntament de Figueres on s'atenien les demandes dels joves figuerencs en aquest àmbit. D'acord amb les dades d'aquesta Oficina, els tràmits més sol·licitats pels joves en l'àmbit de l'habitatge eren les peticions per a l'adjudicació de pisos de protecció oficial (lloguer i compra), la inscripció en l'anomenada "Borsa jove d'habitatge" o l'obtenció d'ajuts per al pagament del lloguer en relació a la Renda bàsica d'Emancipació (prestació adreçada als joves d'entre 22 i 30 anys per ajudar-los a pagar el lloguer del seu habitatge habitual).

En la meua opinió, Figueres hauria de tenir un punt d'informació juvenil específic per atendre aquestes demandes. La creació de l'oficina de Joventut Figueres-Alt Empordà (FEM), nascuda aquest any (2013) a partir d'un conveni entre l'Ajuntament de Figueres i el Consell Comarcal, no assessora als joves en matèria d'habitatge. Això provoca que el jovent figuerenc no tingui un referent clar a l'hora d'informar-se o portar a terme qualsevol dels tràmits que, fins fa un any i mig, es portaven a terme des de l'Oficina Municipal d'Habitatge.

Segons dades facilitades per l'Agència de l'Habitatge de Catalunya, l'any 2011, a Figueres, hi havia 385 habitatges de protecció oficial en règim de propietat, dels quals 64 (17%), estaven destinats a persones joves. Durant el mateix període, hi havia 158 pisos de protecció oficial en règim de lloguer, dels quals 80 (51%) anaven adreçats exclusivament a menors de trenta-cinc anys.

4.3. Ocupació i Treball

Malgrat l'àmbit d'Ocupació i Treball és actualment la prioritat principal en matèria de joventut tant per part de l'Ajuntament de Figueres com del Consell Comarcal de l'Alt Empordà, el fet és que, mentre l'atur juvenil arriba a nivells impensables, han desaparegut la majoria de programes municipals destinats al foment de la ocupació entre els joves.

Al llarg dels darrers anys s'ha perdut, per exemple, el Programa de Qualificació Professional Inicial (PQPI), conegut com Escola-Taller, els beneficiaris del darrer curs del qual, realitzat al Castell de Sant Ferran, foren un total de 57 joves.

El municipi comptava també amb cursos de formació professional anomenats "SUMA'T", subvencionats pel Servei d'Ocupació de Catalunya i el Fons Social Europeu, amb la finalitat de formar, assessorar i seleccionar joves de 18 a 24 anys, que estaven a l'atur i que no havien finalitzat l'ESO, als quals se'ls oferia un contracte laboral com a auxiliars de comerç, auxiliars de recepció i telemàrqueting o manteniment industrial.

Figueres també disposava d'un Pla de Transició al Treball, el qual agrupava joves aturats d'entre 16 i 25 anys i estava organitzat per l'Ajuntament, el Consell Comarcal i el Departament d'Educació de la Generalitat.

A l'altra costat de la balança i pel que fa a les iniciatives creades recentment, cal destacar que el Consell Comarcal està duent a terme un projecte molt semblant al SUMA'T per a joves de 16 a 18 anys, però de durada molt més breu.

A l'àmbit de promoció de l'autoocupació, cal dir que la ciutat té diversos recursos interessants. Per un costat, des de l'Ajuntament, trobem el servei d'autoempresa, que promou ajudes per a joves emprenedors i guia en els passos que cal seguir per obrir un negoci. Ara bé, és un servei generalista, no pensat ni dissenyat específicament per a joves. Al marge d'aquest recurs, a la ciutat hi ha una associació de joves empresaris, i el "Fòrum Imagina", un club de mecenatge que organitza trobades entre persones amb

projectes i capitals disposats a invertir-hi.

Com a crítica, he d'assenyalar que, des del govern municipal no s'estant duent a terme polítiques destinades específicament a la contractació de joves, no s'ofereixen beques de treball en institucions (públiques, privades o del tercer sector), no es creen borses de treball, etc. A més, els llocs de treball que l'Ajuntament havia generat els darrers anys i que podien ser ocupats principalment per persones joves qualificades, han anat desapareixent ja que les subvencions i les ajudes d'administracions d'àmbit superior també ho han fet.

4.4. Salut

L'any 2006 es va constituir la Taula Comarcal de Salut Jove de l'Alt Empordà, un organisme adreçat als professionals i agents de salut i de joventut de la comarca per la coordinació de les seves actuacions i la millora de la qualitat de vida i de la salut dels joves empordanesos. Entre les finalitats de la Taula hi ha el coneixement de la realitat juvenil (els comportaments i els hàbits relacionats amb l'oci, amb el consum de drogues i amb la salut en general, a partir dels estudis i de les opinions dels professionals), el diagnòstic de la realitat del present i les amenaces i oportunitats de futur en matèria de salut juvenil, i el disseny d'estratègies i campanyes de prevenció en matèria de salut juvenil.

Cal destacar que, durant els darrers anys, s'ha incrementat sensiblement el consum de drogues en general entre els joves altempordanesos, els quals han anat identificant progressivament l'oci amb el consum de drogues, especialment durant els caps de setmana.

Pel que fa a l'atenció i el seguiment de les drogodependències a l'àmbit juvenil, Figueres disposa d'espais d'atenció directa individualitzada com el Centre de Salut Mental Infantil i Juvenil (CESMIJ), el Centre d'Atenció i Seguiment de Drogodependències a l'Alt Empordà (CAS) i Creu Roja. Trobem també altres iniciatives com el servei *online* d'informació sobre drogues i dependència o les xerrades de la motxilla pedagògica. La majoria de plans i programes que es duen a terme estan orientats a alumnes d'ESO i Batxillerat.

El CAS Alt Empordà fa l'atenció i el seguiment de persones drogodependents a partir de l'edat de 18 anys. Fins a aquesta edat, el servei el porta a terme el CESMIJ.

Aquest treballa amb la infància i adolescència que pateix alguna malaltia mental, però no treballa específicament la problemàtica vinculada al consum de drogues. No obstant, ho fa en els casos en què, juntament amb la malaltia mental, hi ha un consum d'estupefaents per part del pacient, o quan la malaltia mental es manifesta arran del consum de tòxics.

En l'àmbit de la salut juvenil, es fan xerrades destinades a pares i mares en tots els instituts i centres de secundària (per exemple, sobre alimentació infantil i adolescent o sobre drogodependències), així com campanyes (per exemple, la del dia mundial sense tabac o la d'alimentació jove) i programes concrets (per exemple, d'educació afectiva i sexual).

En general, a Figueres, es destinen bastants recursos en l'àmbit de la salut juvenil. Ara bé, també és cert que no hi ha gaires indicadors sobre l'eficàcia de les polítiques destinades a promoure hàbits saludables entre els joves. En concret, l'any 2005 es feia pública per primera vegada una estadística segons la qual Figueres tenia un dels índex més elevats de Catalunya d'interrupcions voluntàries de l'embaràs en menors de 25 anys. El 2010, aquesta estadística va tornar a aflorar sense que cap dels agents ni institucions implicats en la prevenció de riscos en matèria de sexualitat, hagi sabut donar-hi resposta.

4.5. Cultura

El gruix d'activitats culturals de consum per als joves figuerencs se l'emporten les arts musicals i escèniques. En aquest sentit, cal destacar que, des de fa més de dos anys, l'Ajuntament de Figueres promou la targeta T-18, destinada a facilitar a les persones que fan 18 anys l'accés al consum cultural (gratuïtat en alguns espectacles, descomptes al cinema,...).

Una de les claus que defineix la ciutat de Figueres és la importància de la iniciativa cultural promoguda des de la societat civil organitzada. La major part de l'oferta cultural figuerenca és organitzada per tercers (Acústica, el Festival de Circ, el Festival Còmic, i el Festival Ingràvid de cultura contemporània). Per altra banda, nombroses associacions amb forta presència juvenil organitzen activitats amb el suport municipal (La mostra de cinema de muntanya, la mostra de cinema sobre drets humans, el concurs de curtmetratges, els cursos de formació sardanística, etc.)

En l'àmbit del foment de la creativitat juvenil, la iniciativa més interessant és la

convocatòria de les beques “Agita”, destinades a projectes creatius realitzats per joves, amb ajuts que oscil·len entre els 3.000 i els 12.000 euros. El concurs de Música Jove Joan Trayter, en el marc de l'Emabarraca't, amb més de deu edicions realitzades, s'ha convertit també en referent per a grups novells.

4.6. Informació i orientació juvenil

La creació enguany de l'Oficina Jove Figueres-Alt Empordà (FEM!), a partir d'un conveni entre l'Ajuntament de Figueres i el Consell Comarcal, pot pal·liar en part la mancança història d'un punt d'informació juvenil a Figueres. Sempre s'ha valorat com a imprescindible per a qualsevol política municipal d'informació i orientació juvenil l'existència d'un punt físic que sigui punt de referència per als joves.

En una altra línia, segons les valoracions dels tècnics municipals en joventut i educació, els programes endegats per a incrementar els mitjans d'informació entre els joves (missatgeria al mòbil, cartelleres digitals als instituts de secundària) han topat amb tota mena d'entrebancs i, a hores d'ara, pot dir-se que estan molt lluny d'assolir l'objectiu per al qual van ser dissenyats.

S'ha de destacar que, des dels Plans de Barri i, sobretot, a través dels educadors de carrer de l'Ajuntament de Figueres, s'han portat a terme accions directes sobre adolescents concrets. El projecte “Kasameu”, vinculat a la Fundació Privada Sant Vicenç de Paül, també atén, informa i orienta joves amb risc d'exclusió social. També Càritas realitza treballs similars.

En un altre àmbit, el de l'orientació del futur dels joves, l'Ajuntament fa una actuació des del Servei d'Autoempresa de Promoció Econòmica, per tal d'afavorir l'emprenedoria. Es fan unes xerrades als instituts on s'expliquen les possibilitats laborals i formatives, segons les capacitats i habilitats dels joves.

5. LES ASSOCIACIONS I ENTITATS JUVENILS FIGUERENQUES

5.1. Tipologies i nivells d'afiliació

Tots els tècnics i representants d'associacions de Figueres amb els que m'he entrevistat coincideixen en destacar que aquesta ciutat té molta tradició associativa. Certament, aquest és un fet fàcilment constatable quan observem la gran quantitat d'associacions i entitats juvenils figuerenques, les quals actuen en àmbits molt diferents i s'adrecen a gent de totes les edats.

No obstant, cal assenyalar també que moltes d'aquestes entitats no són únicament juvenils, sinó que es configuren com a grups, seccions o branques integrades dins d'una associació més àmplia formada principalment per adults.

De fet, a partir de les dades obtingudes de l'Àrea municipal de Joventut, es desprèn que a Figueres hi ha poques entitats “íntegrament” juvenils i, per aquest motiu, el mateix Consell Local de la Joventut (del qual parlarem en una altra part del treball) ha hagut d'admetre la participació de branques juvenils d'entitats que no ho són pròpiament, tot facilitant així que un ventall més ampli de joves pugui tenir també la seva veu dins d'aquest organisme. Un exemple serien les branques juvenils de la Colla castellera de Figueres o de l'IAEDEN (Institució Alt Empordanesa per a l'Estudi de la Natura), les quals participen al Consell sense ésser associacions juvenils autònomes respecte de l'entitat “adulta”.

La classificació que he escollit per ordenar les diferents associacions juvenils figuerenques és la mateixa que s'estableix a l'*Estudi del moviment associatiu de Catalunya*, elaborat el març de 2013 per part del Consell Nacional de Joventut i l'Observatori del Tercer Sector. Així, a Figueres podem trobar les següents tipologies d'associacions i entitats juvenils:

a) **Àmbit educatiu**: Agrupa les entitats adreçades a infants i joves que tenen per objectiu l'educació en valors, hàbits, actituds i aptituds. S'emmarquen en l'educació no formal i desenvolupen la seva activitat en base a uns criteris pedagògics. En aquest àmbit s'inclouen les entitats de lleure, especialment actives al nostre municipi. (Exemples: Agrupament escolta *Xiprers al Vent* o el Centre d'Esplai de les Parròquies de Figueres).

b) **Àmbit polític**: Agrupa majoritàriament les seccions juvenils de partits polítics (o

moviments polítics) que, en general, tenen per objectiu formar les seves bases en les línies ideològiques del partit i garantir el relleu generacional. En general, aquestes entitats promouen la participació del jovent en els afers polítics. (Exemples: Joventuts d'Esquerra Republicana de Catalunya o l'organització juvenil *ARRAM*).

c) **Àmbit sindical d'estudiants i treballadors**: Agrupa les entitats que promouen l'activisme en defensa dels drets estudiantils i laborals del jovent. Aglutina bàsicament sindicats estudiantils (a nivell de secundària i universitat) o associacions de joves empresaris. (Exemples: Bloc d'Estudiants Nacionalistes o el Sindicat d'Estudiants dels Països Catalans).

d) **Àmbit social**: Aglutina les entitats que treballen en la promoció dels drets humans i civils, i per la inclusió social de col·lectius vulnerables. (Exemple: Creu Roja Joventut de Figueres o l'associació *Volats per la Tramuntana*).

e) **Àmbit cultural**: Agrupa les associacions que treballen en la promoció de la cultura, en un sentit ampli, així com del coneixement científic. (Exemple: El grup teatral *A Mossegades* i les branques juvenils de la Colla castellera de Figueres o de *Mediterrània Dansa*).

Les entitats esportives s'exclouen habitualment de l'àmbit merament juvenil. Acostumen a tenir un tractament específic pel que fa a les polítiques de les administracions públiques, tal com succeeix igualment a Figueres. Cal indicar que tampoc participen en el Consell Local de la Joventut de la nostra ciutat.

Tot i que són aquestes entitats esportives les que compten amb un major número d'associats, les entitats juvenils figuerenques més actives i participatives són les que pertanyen a l'àmbit del lleure educatiu i les polítiques ⁴.

A l'hora d'obtenir una xifra suficientment fidedigna de la taxa associativa (relació entre el nombre de joves i d'associacions juvenils del municipi) dels joves figuerencs, m'ha resultat útil el mètode utilitzat a l'esmentat *Estudi del moviment associatiu de Catalunya*.

⁴ A l'apartat d'annexos del present treball, figura un gràfic elaborat per l'Institut d'Anàlisi Social i Polítiques Públiques de la Fundació Ferrer i Guàrdia sobre els percentatges de participació dels joves de 15 a 29 anys en les diverses tipologies d'associacions (Catalunya, any 2005) (**Annex núm. 4**).

Es tracta, fonamentalment, de dividir el nombre d'entitats pel nombre d'habitants (en milers). Així, si a Figueres s'han comptabilitzat, com veurem, un número de 47 entitats juvenils i sabem, per les dades del Padró Municipal d'habitants de 2012, que a la nostra ciutat hi ha 9.052 joves d'entre 15 i 29 anys, obtenim que la taxa associativa juvenil és $47/9,05 = 5,19$.

D'acord amb els criteris del referit Estudi (determinats per la estandardització del nombre de persones que formen una entitat mitja), a partir d'una taxa igual o superior al 0,5 es pot considerar que la relació entre nombre de joves i d'entitats és l'adient.

A l'hora de valorar el **grau de participació** dels joves associats, cal tenir en compte que la base social de les entitats juvenils figuerenques està formada per persones que hi participen amb diferents graus de compromís. Existeix un grau de participació bàsica, el qual fa referència a les persones usuàries o destinatàries de les entitats. En el cas del lleure, serien el conjunt d'infants i joves que gaudeixen de les activitats que s'organitzen. En els altres àmbits d'activitat, aquest grau de participació l'associaríem a aquelles persones que només participen en les activitats de l'entitat, amb la periodicitat que s'hagi establert.

En un segon nivell, trobaríem el grau de participació mitja, el qual aplega les persones que participen activament de l'activitat associativa. Serien els membres amb responsabilitats concretes dins l'entitat. Aquestes responsabilitats es poden desenvolupar com a caps de colla, monitors/es o responsables de casal en el cas de les entitats educatives, o com a responsables de secció, d'àrea, etc. en els altres àmbits d'activitat.

Finalment, trobaríem als joves associats que tenen un grau de participació alta. Són aquells membres que formen part d'equips sectorials o territorials, i que tenen funcions de representació i interlocució, per la qual cosa les seves responsabilitats es desenvolupen més enllà de la pròpia entitat o associació. En aquest nivell, hi inclouríem, per exemple, aquells joves que formen part del Consell Local de la Joventut de Figueres en representació de la seva entitat o associació ⁵.

⁵ A l'apartat d'annexos del present treball, figura un gràfic elaborat per l'Institut d'Anàlisi Social i Polítiques Públiques de la Fundació Ferrer i Guàrdia sobre percentatges del tipus d'implicació en les associacions en les que participen, per part dels joves de 15 a 29 anys (Catalunya, any 2005) (**Annex núm. 5**).

5.2. Implicació ciutadana d'aquestes associacions

Les associacions juvenils figuerenques tenen una important incidència ciutadana. Molt sovint, les seves accions tenen una repercussió pública, ja que persegueixen uns ideals concrets i, a la vegada, van adreçades a tota la societat.

De l'anàlisi de moltes de les accions portades a terme durant els darrers anys se'n extreu que, moltes vegades, aquestes tenen una incidència directament política, sigui perquè han anat acompanyades d'entrevistes amb representants polítics, perquè s'ha fet un ús extensiu de les TICs (Tecnologies de la Informació i la Comunicació), perquè s'han fet campanyes de sensibilització, perquè hi hagut una forta presència als mitjans informatius, o perquè s'han fet activitats de mobilització ciutadana.

Per altra banda, les accions d'incidència política menys emprades han estat la recerca aplicada i el boicot. Aquest segon és una eina sovint emprada com a últim recurs i, per tant, poc generalitzada. En el cas de la recerca aplicada, l'assumeixen algunes entitats dins les seves funcions perquè, amb la investigació, obtenen un coneixement que pot orientar-se vers a la seva millora. (En aquest àmbit, podríem incloure part de l'activitat que porta a terme l'associació *Ksameu*, impulsada per la Fundació Escola Sant Vicenç de Paül de Figueres, o pel Centre *El Dofi* adreçat al lleure per a joves amb disminució psíquica de l'Alt Empordà).

L'ús de les TICs s'ha situat, en el transcurs dels darrers anys, al capdavant dels mitjans per promocionar les activitats que realitzen les associacions juvenils de Figueres. Probablement, sigui el mitjà més efectiu i econòmic per arribar al sector de població juvenil. Les xarxes socials, el web de l'entitat i els butlletins electrònics són els mitjans de comunicació emprats amb més freqüència. Tot i així, les entitats no deixen de banda altres mètodes com les xerrades, els cartells i la premsa.

Cal fer notar, no obstant, que hi ha una certa percepció que molts dels canals que han estat habituals a l'hora de fer visibles les associacions juvenils ja no són prou satisfactoris, han quedat obsolets o s'han tornat ineficaços. S'estan utilitzant nous canals de difusió, els quals es desenvolupen completament al marge de les institucions o, a vegades, fins i tot en contra de les mateixes. Aquesta tendència es va veure reflectida, per exemple, en les accions portades a terme a la Rambla de Figueres per part del moviment del 15M (o dels coneguts com a "indignats"), en les quals hi hagué una àmplia participació de joves figuerencs, associats o no.

5.3. Relació de les entitats juvenils figuerenques existents a l'actualitat

A l'hora de fer aquesta relació, vull assenyalar prèviament el següent:

a) No existeix publicada una relació de les entitats i associacions juvenils figuerenques. A l'apartat de "Joventut" del web de l'Ajuntament de Figueres hi figura la rúbrica "Entitats joventut", però aquesta apareix totalment buida i amb la llegenda "en construcció".

b) He efectuat el següent llistat en base a la informació que vaig obtenir durant la Trobada d'Entitats Juvenils d'enguany, al Portal d'entitats promogut pel Departament d'Acció Cívica de Figueres (www.entitatsfigueres.cat), i al cercador d'entitats del web del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya.

c) Cal dir que el nivell actual d'activitat de totes aquestes entitats no és equiparable. Mentre algunes estan molt actives, d'altres tenen una presència molt feble.

d) He prescindit d'aquelles entitats privades que tenen una finalitat de lucre o que persegueixen fonamentalment l'obtenció d'un benefici econòmic.

En base a la classificació escollida en aquest treball, he classificat les entitats i associacions juvenils amb seu social a Figueres de la manera següent:

a) Educatives

- Agrupament Escolta i Guia Sant Pere
- Agrupament Escolta i Guia *Xiprers al Vent*
- Agrupament Scout Joves *Senglars*
- Centre d'Esplai de les Parròquies de Figueres
- Centre Excursionista Empordanès (Secció juvenil)
- Grup d'esplai *Xibalbà*
- Organización Juvenil Española - Alt Empordà
- Secció juvenil de *Ksameu*, projecte impulsat per la Fundació Escola Sant Vicenç de Paül

b) Polítiques

- ARRAN (Assemblea de l'Alt Empordà)
- Joventut Nacionalista de Catalunya
- Joventuts d'Esquerra Republicana de Catalunya
- *Maulets* de Figueres

c) **Sindicals**

- Associació de joves empresaris de Girona/Secció de l'Alt Empordà
- Associació de joves universitaris de l'Alt Empordà
- Bloc d'Estudiants Nacionalistes
- Jove Cambra Econòmica de Figueres
- Sindicat d'Estudiants dels Països Catalans

d) **Socials especialitzades**

- Associació Juvenil Comunitat Intel·lectual de Debat i Informació (CIDI)
- Associació Juvenil de Jocs de Rol, Estratègia i Simulació *Els Kenders* de l'Empordà
- Associació Juvenil de Jocs de Rol, Estratègia i Simulació *La Taberna del Goblin Valent*
- Associació Juvenil Filosòfica
- Associació Juvenil i de Lleure El Bufó
- Associació Juvenil i Cultural La Volta
- Associació Juvenil Lúdico-cultural de Figueres
- Centre de Lleure per a joves amb disminució psíquica de l'Alt Empordà *El Dofí*
- Creu Roja Joventut de Figueres
- Fundació ARAM
- Fundació "Xarxa de Voluntariat de Figueres"
- Institució Alt Empordanesa d'Estudis de la Natura (Secció juvenil).
- *Volats per la Tramuntana*

e) **Culturals**

- Agrupació *Mediterrània Dansa* (Secció jove)
- Agrupació teatral *A Mossegades*
- *Aires de mi tierra* (Secció jove)
- Asociación cultural recreativa *Honor joven*
- Associació cultural Estudiants de Figueres
- Associació Cultural i Excursionista Petits-es Exploradors-es de Catalunya (ACEPEC)
- Associació Cultural i Juvenil *Empordà-rock*
- Associació Cultural i Juvenil *Narhinan*
- Associació de Joves contra l'Atur de l'Alt Empordà
- Associació *Els Pastorets* de Figueres

- Associació juvenil i cultural *Ducòmics*
- *Breakers* de Figueres (BREFIG)
- Colla Castellera de Figueres (Secció juvenil).
- Jove Orquestra de Figueres
- Jove Orquestra *Versatile* del Casino Menestral Figuerenc
- Joves d'Òmnium Cultural
- *La Inestable* de l'Aula de Teatre de Figueres

5.4 La participació del jove immigrant en la vida associativa

Partint de la base que l'associacionisme actua de motor per a la integració, m'ha semblat oportú fer una breu referència a la conveniència que el jove immigrant participi activament en la vida associativa de Figueres. Si observem la dada del 44,67 % de joves figuerencs nascuts a l'estranger (veure apartat 3.1 del present treball), ens farem càrrec de la importància que poden arribar a tenir les entitats juvenils en tant que oferidores d'un "caliu integrador" per als joves d'orígens migratoris ⁶.

En el llistat transcrit a l'anterior apartat podem trobar diferents tipus d'entitats que treballen en aquesta direcció. D'una banda, hi trobem les entitats juvenils centrades en grans àrees d'actuació (educatives, sindicals, polítiques...), integrades per joves sense posar el punt d'interès en el seu origen i que contempen el treball per a la cohesió i la diversitat en els seus principis generals. En segon lloc, hi ha les entitats que treballen específicament per a la igualtat de drets i oportunitats de totes les persones, sense discriminacions en funció del seu origen. Igual que les primeres, la participació en aquestes entitats sol ser tant de joves d'origen autòcton com immigrant. En aquest apartat hi podem incloure associacions com la Creu Roja Joventut de Figueres, la Fundació "Xarxa de Voluntariat de Figueres" o *Ksameu*. I finalment, existeixen les entitats que abasten diferents àrees temàtiques com poden ser les socials, educatives, polítiques, però agrupades segons l'origen dels seus integrants. A Figueres, l'exemple més significatiu seria l'associació *Aires de mi tierra*, integrada per joves d'origen sud-americà, o les diverses associacions integrades per persones d'origen africà, si bé aquestes no tenen seccions juvenils específiques.

⁶ A l'apartat d'annexos del present treball, figura un mapa elaborat per la Direcció General d'Immigració de la Generalitat sobre el percentatge de població estrangera, segons el municipi de residència, a la comarca de l'Alt Empordà (2013) (**Annex núm. 6**).

No obstant, a Figueres es troba a faltar un major nombre d'associacions juvenils que actuïn en el camp de la immigració. Aquestes servirien per acompanyar als joves immigrants a l'hora de fer les seves passes de futur en un ambient desconegut i, de l'altra, servirien de referent per mantenir el fil amb les arrels. I per a les persones de Figueres, aquest associacionisme serviria de presentador dels nous veïns i permetria conèixer les noves cultures i tradicions.

5.5. La Trobada d'entitats juvenils

Per finalitzar aquest apartat del meu treball m'ha semblat convenient fer referència a la Trobada d'entitats juvenils que es celebra anualment a Figueres. Enguany, s'ha portat a terme la quarta edició.

Aquesta trobada, organitzada conjuntament per l'Àrea de Joventut del Consell Comarcal, l'Ajuntament de Figueres i la Taula Comarcal de Joventut de l'Alt Empordà, té com a finalitat promoure la participació i l'associacionisme entre els joves, al mateix temps que facilitar la interrelació entre entitats i joves de la comarca. Està oberta a tots els joves de l'Alt Empordà i té com a finalitat oferir models de lleure alternatius i noves formes de participar i de comprometre's amb la societat.

La trobada d'aquest any (2013) s'ha emmarcat en els objectius estratègics que defineix el *Pla per a la inclusió i la cohesió social de l'Alt Empordà 2013-2016*, promogut pel Consell Comarcal i diversos Ajuntaments de la comarca, i ha volgut contribuir a reforçar un model de temps de lleure participatiu i en valors socials dels adolescents i joves de la comarca, tot promovent la seva participació en els afers col·lectius.

Les associacions que hi participen tenen molt poder de decisió pel que fa a la seva organització i característiques, la qual cosa la configura com a un dels exemples de participació juvenil que tenim a Figueres i a l'Alt Empordà.

No obstant, la valoració de l'edició d'enguany, efectuada per les entitats representades al Consell Local de la Joventut de Figueres, ha mostrat deficiències pel que fa a l'objectiu principal de captació de nous socis per part de les associacions i de fer visible l'activitat d'aquestes al sector jove de la comarca.⁷

⁷ A l'apartat d'annexos del present treball, s'inclou un mapa corresponent a la ubicació dins la Rambla de Figueres de les diverses associacions que participaren a la IV Trobada d'entitats juvenils (5 d'octubre 2013). (**Annex núm. 7.1**).

Igualment, s'adjunta el qüestionari de valoració de la Trobada, efectuat pel Consell Local de la Joventut de Figueres, una vegada recollides les opinions de les entitats membres. (**Annex núm. 7.2**).

6.- LES EINES DE PARTICIPACIÓ JUVENIL A LA CIUTAT DE FIGUERES

6.1. Perspectiva històrica

Per trobar la iniciativa més antiga de participació juvenil a la ciutat de Figueres hem de remuntar-nos al mes de setembre de l'any 1979, en plena transició democràtica, quan es crea el primer Consell Municipal de Joventut de Figueres, integrat per representants de diverses entitats juvenils i polítiques de la ciutat, sense la intervenció de l'Ajuntament ni de cap altra Administració.

Aquest Consell funcionava sense disposar d'estatuts reguladors de la seva organització, sense cap estructura prefixada, i amb mecanismes assemblearis de presa de decisions. Les reunions es celebraven a la "Casa de Joventud" (Equipament juvenil dependent de l'Administració de l'Estat situat a l'edifici que fou, més tard, l'Alberg de Joventut de Figueres i que, actualment, és seu dels serveis comarcals de joventut) doncs la iniciativa comptava amb el suport de Vicenç Cánovas, el qual era aleshores el responsable d'aquest equipament.

L'esperit de les persones que constituïren aquest primer embrió de participació juvenil era el de reivindicar un to més obert i democràtic en la relació amb les Administracions, oferir nous projectes i programar noves activitats juvenils, participar en la organització de la mateixa "Casa de Joventud" i, en definitiva, obrir noves perspectives per als joves de la ciutat.

L'any 1990, a iniciativa de l'Ajuntament de Figueres, es crea un nou Consell Municipal de la Joventut, el qual disposa ja d'uns Estatuts reguladors. Es configura com a un consell assessor municipal adscrit a la regidoria de Joventut, sense capacitat per a l'adopció d'acords, amb funcions únicament d'assessorament, consulta, proposta i participació sobre qualsevol tema relacionat amb el sector juvenil figuerenc. D'acord amb el preàmbul dels seus Estatuts, el Consell es crea "amb la voluntat d'incorporar i possibilitar la participació en l'administració municipal a les entitats, institucions i moviments formatius, de caràcter polític, social o cultural, dedicades principalment a la joventut i que aconsegueixin els requisits de representativitat democràtica i s'interessin per a tots els seus problemes".

A la majoria d'entitats i associacions juvenils figuerenques no els agradava el funcionament d'aquest Consell, atesa l'excessiva dependència respecte de l'Ajuntament.

Com a experiència significativa de participació juvenil, cal destacar la creació l'octubre de 1994 de l'associació *Empordà Rock*, integrada per joves pertanyents a diversos grups musicals empordanesos que, tot organitzant-se de forma assembleària, van crear un circuit alternatiu per a les seves actuacions musicals. Aquests joves organitzaven tots els aspectes relatius a aquest circuit i a les actuacions musicals programades, en el marc d'un gran moviment associatiu totalment natural i espontani. Aquesta iniciativa coincideix amb l'aparició a la comarca d'un moviment musical jove molt important. El circuit encara segueix vigent en l'actualitat, tot i que hi participen més directament les Administracions local i comarcal ⁸.

El 5 de març de 2010 es constitueix el Consell Local de la Joventut de Figueres, organisme llargament reivindicat per part de les entitats juvenils figuerenques. Aquest ja no es configura com a un consell assessor municipal, adscrit a la Regidoria de Joventut, sinó que neix amb una entitat jurídica pròpia, totalment autònoma i independent respecte de l'Ajuntament de Figueres i de les altres Administracions (tot i que totes elles li donen suport). La constitució d'aquest Consell va ser la culminació de més de dos anys de treballs i negociacions per part de les entitats juvenils de la ciutat, amb el suport del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya (CNJC).

6.2. El Consell Local de la Joventut de Figueres

Com podem definir un consell local? A grans trets i a tall d'introducció podríem dir que un consell local de joventut és una estructura democràtica de representació i participació juvenils, que sorgeix de la voluntat dels seus membres i que és capaç d'incorporar els diferents models associatius juvenils (associacions, entitats, grups de joves, etc.) i les inquietuds de la gent jove. És un punt de trobada, de cooperació i d'intercanvi entre les associacions juvenils, el qual permet plantejar projectes i activitats conjuntes; un espai de treball i debat que es caracteritza per la seva pluralitat i riquesa; una plataforma que permet fer arribar a l'Administració i a la societat les demandes i opinions de les associacions juvenils i de la gent jove; i un òrgan independent de l'Administració, amb personalitat jurídica pròpia i sense ànim de lucre, que compta amb el reconeixement i amb el suport (polític, econòmic, d'assessorament, etc.) de l'Administració.

⁸ A l'apartat d'annexos del present treball, s'inclou una fotografia on hi apareixen part dels joves que constituïren l'associació *Empordà Rock* (Entrada de l'antic Alberg de la Joventut de Figueres, 1994). (**Annex núm. 8**).

D'aquesta manera, el consell esdevé un representant vàlid per dialogar amb l'Administració en tots aquells temes que afecten la joventut ⁹.

Pel que fa als Estatuts del Consell Local de la Joventut de Figueres (CLJF), aquests estableixen que les seves funcions són: a) Coordinar i representar el moviment associatiu juvenil i els joves de Figueres; b) Fomentar i potenciar l'associacionisme juvenil, promovent activitats al llarg de l'any per donar a conèixer les entitats; c) Estar a disposició de les entitats juvenils que es vulguin constituir, oferint-los suport i guiatge; d) Fer d'interlocutor del moviment associatiu i de la joventut de Figueres davant les administracions públiques i privades en tot allò que afecta el jovent; e) Elaborar i promoure el debat i els estudis sobre la realitat de la joventut en aquesta localitat, incidint en polítiques de joventut; f) Coordinar-se amb altres consells de la joventut d'altres municipis i amb el CNJC per desenvolupar projectes en l'àmbit de la joventut; i g) Servir de punt d'unió per totes les entitats.

En la seva reunió constitutiva, a més d'escollir-se a Alexis Segura com a President, a Dídac Franco com a secretari, i a Aina Carbonell com a Tresorera, s'aprovà un protocol de relacions amb l'Ajuntament de Figueres i s'acordà participar activament en la redacció del Pla Local de Joventut de Figueres 2012-2015, tot mostrant d'entrada una voluntat de participació en els afers municipals relatius a la joventut.

El CLJF, arrel de les polítiques de foment de la participació i de suport a l'associacionisme endegades per l'Ajuntament i el Consell Comarcal de l'Alt Empordà, s'ha convertit en un dels principals protagonistes d'accions destinades a l'àmbit juvenil com l'*Embarraca't*, el Parc de Nadal, i els casals d'estiu.

La majoria d'entitats juvenils de Figueres formen part del CLJF, principalment les més actives. Una de les funcions del Consell és facilitar la relació entre elles i que puguin realitzar activitats conjuntament, la qual cosa no era habitual abans de la seva constitució. De fet, el CLJF pot qualificar-se com a una entitat d'entitats, on cada associació membre té veu i vot.

El CLJF funciona d'acord amb un pressupost anual que es nodreix amb la subvenció atorgada per l'Ajuntament (enguany, 600 €), amb els ingressos obtinguts de la

⁹ A l'apartat d'annexos del present treball, s'inclou un quadre teòric de les relacions entre les associacions juvenils, el consell local i l'Ajuntament, extret de la publicació "Què és i com es crea un consell local de joventut.- Guia de suport a les associacions juvenils" (*Triangle Jove*.- reimpressió 2006). (Annex núm. 9).

venda de gots de plàstic durant l'*Embarraca't* (entre 1000 i 1500 €) i dels beneficis provinents de la gestió de la barra del Bar del concert de Sant Pere (*Entre revetlles*).

La valoració que en fa el seu President és que els objectius del CLJF poc a poc es van assolint, sobretot pel que fa al de la relació entre les entitats juvenils. Tot i així, les dificultats pressupostàries i la manca de suficient disponibilitat per part dels membres de la junta directiva dificulten el seu ple rendiment.

6.3. El Servei de Joventut de l'Ajuntament de Figueres i la participació ciutadana

6.3.1. Estructura i recursos del Servei

Actualment, el Servei de Joventut de l'Ajuntament de Figueres compta amb els recursos humans següents: Un regidor delegat, un coordinador del servei, i una auxiliar administrativa compartida amb el Servei d'Acció Cívica del mateix Ajuntament.

La dotació pressupostària del Servei es pot calcular de dues maneres. Una es correspondria amb la dotació pròpia assignada a la unitat administrativa que té delegades les competències municipals de Joventut. Si sumem totes les partides que gestiona directament aquest Servei, obtenim que l'any 2012 tenia assignada la quantitat de 273.151,17 euros (*Embarraca't*, activitats de Nadal, vehicle per a la mobilitat de les associacions, personal, activitats del Pla Local de Joventut, etc). Ara bé, si fem una mirada transversal a la globalitat de les activitats que afecten directament als joves, i que són programades per tots els serveis municipals, s'està més lluny de poder aventurar una xifra econòmica però, probablement, superaria amb facilitat els dos milions d'euros anuals del pressupost de l'Ajuntament de Figueres.

Històricament, les polítiques de joventut es divideixen en nuclears i perifèriques. Les primeres són aquelles que incideixen en la trajectòria vital del jove pel que fa al seu posicionament social (habitatge, ocupació i estudis), i les segones són les que promouen l'experimentació entre els joves amb la finalitat que es relacionin uns amb els altres i, a la vegada, perquè coneguin els seus propis límits. L'*Embarraca't* de Figueres és un exemple de política perifèrica, a l'igual que l'anomenat *Carnet jove*.

Tot i que la majoria dels Ajuntaments manifesten que les polítiques juvenils nuclears són les més importants, la majoria dels recursos municipals per a la joventut es destinen a polítiques de experimentació o perifèriques. L'Ajuntament de Figueres destina un 90% d'aquests recursos als casals d'estiu, a la promoció d'activitats de lleure, a les activitats de Nadal, a *l'Embarraca't*, i a la interlocució del món associatiu juvenil. És a dir, a línies que no tenen ressò en les polítiques nuclears.

6.3.2. Polítiques de suport a la participació juvenil

Una gran part de les tasques del Servei municipal de Joventut les ocupa l'àmbit de la participació juvenil.

En primer lloc, cal destacar que l'Ajuntament dóna suport al manteniment del Consell Local de la Joventut de Figueres, en el qual té un interlocutor per a vestir una gran part de l'estructura organitzativa de moltes de les activitats juvenils que porta a terme.

Al marge de la interlocució canalitzada a través del Consell Local de Joventut, l'Ajuntament ofereix diversos serveis a les associacions i entitats juvenils com ara el servei de mobilitat de les associacions (lloguer gratuït d'un vehicle tipus furgoneta), la cessió gratuïta de material audiovisual (projectors, microfonia, amplificadors per a actes senzills...), el disseny gratuït de web (portal d'entitats), o l'atorgament de subvencions via conveni plurianual o per a activitats puntuals.

Dins l'apartat de les accions que no poden ésser comptabilitzades, caldria afegir-hi que, des del Servei de Joventut, també s'ajuda a entitats de nova creació a l'hora de formular els tràmits per a la seva inscripció en registres públics (Redacció dels seus Estatuts, de les seves actes constituents, etc).

No obstant, una de les assignatures pendents és la de la participació dels joves que no estan organitzats o que formen part de grups no formals. En aquest sentit, cal dir que s'han fet avenços. Com a exemple, es pot citar la redacció d'un reglament de grafits a la via pública o el procés per a la construcció d'un *skate park*, inaugurat el mes de desembre de 2012. Però continua essent residual la capacitat de l'Ajuntament per captar les inquietuds d'aquells joves que, al marge d'estructures associatives o educatives, demanden serveis al municipi.

Cal destacar que, en els darrers anys, s'ha començat a treballar conjuntament amb el Consell Comarcal de l'Alt Empordà en la recerca d'estratègies conjuntes de participació

del món associatiu juvenil (Per exemple, en la ja comentada Trobada d'entitats juvenils).

6.3.3. Anàlisi d'activitats concretes que compten amb la participació dels joves:

6.3.3.1. Embarraca't

Una de les accions més representatives dels processos de participació juvenil a la nostra ciutat és la programació d'actes i la gestió dels estands de l'anomenat *Embarraca't*, activitat emmarcada dins les Festes de la Santa Creu de Figueres i coneguda popularment com a "barraques".

Durant el període en què funcionava el Consell Municipal de Joventut (1990-2010), la participació de les associacions i entitats juvenils en l'organització de les "barraques" era molt minsa. El Consell es limitava a efectuar propostes, però era la Regidoria municipal de Joventut la que acabava adoptant les decisions essencials. Amb la creació del Consell Local de la Joventut de Figueres, la gestió de l'*Embarraca't* ha passat a ésser més pròpia de les entitats que no del mateix Ajuntament.

El Consell participa en la redacció de les bases anuals reguladores de l'atorgament dels estands de les barraques, les darreres de les quals (per a l'any 2014) estableixen que 6 d'ells es distribuïran entre les associacions membres del Consell Local de Joventut, segons la proposta que efectuarà el mateix Consell, i els altres 8 es distribuïran entre associacions de diferent naturalesa, d'acord amb un sistema de puntuació.

L'organització de l'*Embarraca't* es prepara a partir del treball de comissions, on hi participen un representant de l'Ajuntament de Figueres i membres del CLJF. Una d'aquestes comissions és la que té cura d'escollir la programació musical, mentre que l'anomenada comissió d'infraestructures s'encarrega de posar a punt tots els elements logístics. Gairebé la totalitat del gruix de l'organització recau en les entitats i associacions juvenils de Figueres. L'Ajuntament es limita, pràcticament, a assignar el pressupost econòmic i a determinar els dies i horaris.

Recentment, s'ha portat a terme la redacció d'un Reglament per a la regulació del funcionament de l'*Embarraca't* amb la participació del Consell i dels grups polítics municipals.

Cal destacar també el paper que juguen les xarxes socials, a través de les quals molts joves figuerencs participen tot proposant i votant les actuacions musicals que voldrien que es programessin. Les comissions organitzatives sempre tenen en compte aquestes opinions, en funció del pressupost disponible i de l'oferta musical del moment.

Imatge de l'edició de l'Embarrac't de 2012

6.3.3.2. Parc de Nadal

L'anomenat "Parc de Nadal" és un conjunt d'activitats de lleure adreçades al públic infantil i juvenil que programa anualment l'Ajuntament de Figueres durant les festes nadalenques. En el transcurs dels darrers anys, s'ha anat configurant com un altre bon exemple de participació juvenil a la nostra ciutat.

Des de fa quatre anys, és el Consell Local de Joventut qui l'organitza, amb la participació d'algunes entitats de lleure (Centre d'Esplai de les Parròquies, Agrupaments Escolta i Guia *Xiprers al Vent* i Sant Pere), de la secció juvenil del Centre Excursionista Empordanès i d'un dels grups juvenils de rol. L'Ajuntament fa l'aportació econòmica necessària i cedeix l'espai (el nou pavelló municipal d'esports). Les entitats juvenils preparen els seus projectes i, amb el vist i plau del Servei municipal de Joventut, aquests es posen a la pràctica. Les entitats i associacions juvenils són les que decideixen sobre la pràctica totalitat dels elements que interven en aquesta activitat nadalenca.

Des de l'Ajuntament i el Consell es valora molt positivament l'experiència perquè, d'una banda, una gran part de les tasques són assumides directament pels membres de les associacions juvenils i, per l'altra banda, perquè hi ha una participació molt potent per part de les entitats de lleure més actives de la ciutat.

6.4. El servei comarcal de joventut i la participació ciutadana

6.4.1. Estructura i recursos del servei

Amb la creació dels consells comarcals l'any 1987, la Generalitat de Catalunya delegà en aquests les seves competències en matèria de joventut. D'aquesta manera, neix el servei comarcal de joventut de l'Alt Empordà, el qual, a més d'exercir aquestes competències delegades, reconeix, impulsa i dóna suport a les polítiques pròpiament locals i comarcals de joventut.

El personal adscrit a aquest servei comarcal és el següent: Un coordinador, cinc tècnics compartits que gestionen els serveis de joventut de 24 municipis diferents i que s'encarreguen d'impulsar les seves polítiques juvenils, una auxiliar administrativa i un tècnic de programes, el qual és extern i, per tant, no està adscrit pròpiament a la plantilla de personal del Consell comarcal de l'Alt Empordà.

Les competències i les línies d'actuació del servei comarcal de joventut estan marcades pel Pla d'actuació comarcal de Joventut, el període de vigència del darrer dels quals finalitzà l'any 2012. L'elaboració del nou Pla s'està retardant perquè es volen reorientar algunes de les seves línies d'actuació.

El Pla d'Actuació Comarcal és el marc del qual emanen tots els projectes que es van fent al llarg de l'any. Pel que fa a Figueres, el Pla es basa en quatre grans àmbits: a) El suport a les polítiques municipals de joventut; b) El programa de participació juvenil i associacionisme; c) El programa de formació i ocupació; i d) El programa de salut juvenil.

Actualment n'hi ha dos de prioritaris: 1) El programa de suport a les polítiques municipals de joventut (El Consell comarcal té interès en què s'implantïn polítiques de joventut a la major part dels municipis altempordanesos), i 2) El programa de formació i ocupació. No obstant, a nivell associatiu també s'ha fet una tasca molt important en aquests últims dos anys.

El pressupost del Pla d'actuació comarcal de Joventut 2009-2012 era d'un total de 1.065.587 euros, finançat amb les aportacions de la Secretaria de Joventut de la Generalitat, de la Diputació de Girona, i dels Ajuntaments empordanesos mitjançant un conveni de col·laboració per a determinats projectes.

S'ha de destacar l'anomenada Taula Comarcal de Joventut de l'Alt Empordà, creada l'any 2000 per l'Àrea de Joventut del Consell comarcal. És una comissió tècnica formada per professionals que treballen a l'àmbit juvenil de la nostra comarca: tècnics i tècniques de joventut, dinamitzadors i dinamitzadores, i altres agents socials implicats. S'ha anat consolidant durant aquests tretze anys de vigència i, avui en dia, és una eina de referència dels professionals que es dediquen a l'àmbit juvenil.

Fins fa poc, les Àrees de Joventut del Consell comarcal i de l'Ajuntament de Figueres tenien objectius diferents i, d'acord amb el repartiment dels mateixos, el Consell comarcal no tenia una actuació molt forta dins la ciutat de Figueres i adreçava la seva activitat cap als municipis petits (Per exemple, ha contribuït a la creació d'espais joves a diferents municipis: Vilamalla, Navata, Cadaqués, Pontós, Espolla, Capmany, etc.).

A mesura que han anat disminuït els recursos econòmics disponibles per a les polítiques de joventut, s'ha anat reduint principalment l'organització d'activitats de lleure perquè s'ha considerat que aquestes no són una prioritat. Tot i així, el servei comarcal organitza camps de treball a l'estiu (Avinyonet de Puigventós, Vilajuïga, Portbou i Figueres), participa en l'organització de l'*Empordà rock* (5 concerts amb 15 grups musicals diferents), coorganitza les Trobades d'entitats juvenils i de casals d'estiu, i organitza cursos de monitors i premonitors de lleure, entre altres.

El coordinador del servei valora que l'Àrea de Joventut del Consell comarcal s'ha adaptat bé a les condicions plantejades per l'actual política d'austeritat pública, tenint en compte que mai ha comptat amb recursos econòmics massa elevats.

6.4.2. Activitats d'assessorament i suport associatiu

El servei comarcal de la joventut, conscient que un dels potencials de la comarca és el gran nombre d'associacions juvenils que existeixen, ha apostat per promoure aquesta forma de participació organitzada i, en aquest sentit, porta a terme un programa

d'assessorament i suport associatiu.

Els objectius específics d'aquest programa són la consolidació i augment de l'associacionisme juvenil a la comarca, el recolzament i impuls d'actuacions d'aquestes entitats, i l'assessorament a les mateixes, tot donant suport tècnic, logístic i econòmic. L'aplicació pràctica del programa ha aconseguit una comunicació fluïda entre les parts i aquest fet ha propiciat que es generessin múltiples col·laboracions i consultes.

Es mantenen de forma regular les reunions amb les entitats juvenils, generalment amb caràcter trimestral, on es van explicitant els diferents punts de vista i es formulen propostes. Des del principi, les entitats són les responsables de decidir el lloc i l'horari de realització, i també dels temes a tractar, amb una mitjana de participació de 10 associacions per reunió. La resta d'entitats juvenils s'informen a través del grup de correu electrònic del servei comarcal de joventut, el qual compta actualment amb més de setanta adreces diferents, o mitjançant *Facebook*. Aquest grup de correu rep informació setmanal d'aspectes relacionats amb l'associacionisme, però també d'altres temàtiques juvenils.

S'envien les actes de les reunions a professionals i càrrecs polítics perquè coneguin de primera mà l'opinió de les entitats i dels joves, i alhora s'intenta assumir un paper protagonista i fer de pont entre l'associació i els Ajuntaments quan la relació entre uns i altres sigui distant i poc productiva.

Pel que fa a l'atorgament de subvencions a les associacions juvenils, l'any 2012 s'inclogueren modificacions a la convocatòria anual efectuada pel Consell comarcal per tal de facilitar la valoració dels projectes presentats i, a la vegada, reflectir-hi l'augment de la partida pressupostària que s'hi destina. Les entitats juvenils comarcals participaren en l'elaboració del redactat d'aquesta convocatòria de subvencions.

La tramesa d'informació continuada, tal com hem comentat anteriorment, o el suport tècnic, logístic i econòmic són eines imprescindibles per consolidar i, si és possible, augmentar, el teixit associatiu juvenil de la comarca. Les consultes i assessoraments d'entitats es realitzen durant tot l'any i la comunicació virtual entre les parts facilita poder donar una resposta més àgil i immediata de les mateixes.

El Consell Local de la Joventut de Figueres també disposa d'un altre grup de correu, però amb entitats únicament del municipi de Figueres, el qual permet reforçar

també el conjunt d'informacions que es van difonent des del servei comarcal de joventut. El *Facebook*, el web, i les pantalles digitals dels IES de la capital de comarca són altres canals que faciliten poder fer arribar a joves i a entitats totes les accions que siguin necessàries.

6.4.3. Activitats de foment i ajut a la participació juvenil

L'anomenat *Projecte de foment de la participació i de la ciutadania activa* que impulsa el servei comarcal de joventut persegueix, com a objectiu general, el foment de l'autonomia i la participació activa dels joves de la nostra comarca; i, com a objectius específics, el recolzament de l'organització d'accions per part dels diferents joves, la implicació d'aquests en tots els assumptes que relacionin joventut i territori, i l'impuls d'actuacions conjuntes entre entitats, joves i ens locals.

A través de l'equip tècnic de l'àrea de Joventut del Consell comarcal es defineixen quins municipis i/o quins grups de joves no organitzats són els idonis per aplicar-hi els anomenats "projectes d'aprenentatge servei", els quals es caracteritzen perquè combinen formació i voluntariat. Un cop definit on s'han d'aplicar aquests projectes, es concreta una trobada amb els joves i s'utilitza un qüestionari per tal que es decideixi quin tipus d'actuació es pretén impulsar. El ritme de les reunions i de les tasques programades es va marcant conjuntament amb els participants i, sobretot, els tècnics comarcals assumeixen la missió de coordinar el projecte, però sempre intentant que la responsabilitat del mateix recaigui en el col·lectiu que s'hi implica.

L'experimentació en aquest tipus de projectes d'aprenentatge servei ha anat perfeccionant tots els processos i la metodologia d'intervenció, perquè cada cop siguin propostes més coherents i adaptades als joves i al seu territori.

Només l'aspecte econòmic és l'element que pot condicionar el ritme de les diferents actuacions, ja que si no hi ha una dotació pressupostària en el moment de la sol·licitud del suport necessari, pot provocar-se que l'activitat s'hagi de deixar per més endavant. Malgrat això, el servei comarcal de joventut destina una petita dotació per evitar aquesta problemàtica i no frenar així propostes que neixin dels propis joves.

En aquests projectes d'aprenentatge servei els joves adopten més la posició

d'actors que de receptors. Per aquest motiu, és important que col·laborin en la organització i difusió de les accions, i que donin el seu punt de vista de manera continuada sobre com aquestes es van desenvolupant.

6.4.4. Accions compartides amb l'Ajuntament de Figueres

Aquest any 2013 l'Ajuntament de Figueres i el Consell Comarcal de l'Alt Empordà han signat un conveni per tal d'impulsar, de forma compartida, polítiques juvenils a la comarca i a la seva capital. El pressupost assignat a aquestes accions compartides, en el primer any de funcionament, és de 65.000 euros.

En virtut d'aquest conveni, des del mes d'octubre de 2013, l'edifici de l'antic Alberg de Joventut de Figueres, on hi ha actualment l'Oficina Comarcal de Joventut, s'ha configurat també com a seu del Servei de Joventut de l'Ajuntament de Figueres. De fet, aquest espai s'ha constituït com a una oficina única de Joventut (punt d'informació juvenil), per al qual cadascuna de les dues Administracions aportarà els mitjans tècnics i funcionals necessaris.

Les missions principals d'aquesta Oficina Jove són:

a) Ser una oficina d'emancipació juvenil, és a dir, un punt integrat d'informació juvenil on les persones joves tinguin accés a informació, orientació, als programes dissenyats per garantir la seva formació, als canals de participació adequats per a la canalització de les seves inquietuds i, en definitiva, per facilitar-los l'assoliment de la seva emancipació.

b) Impulsar i coordinar aquells programes específics, polítiques de suport, accions i activitats destinades als joves de Figueres i comarca.

c) Crear una marca de referència. Aconseguir que els programes i recursos a disposició dels joves siguin coneguts i aprofitats per un nombre màxim d'usuaris. Per a això, apart de centralitzar els sistemes d'informació, s'ha elaborat una guia de serveis a la joventut, s'estan generant dinàmiques de comunicació d'activitats a l'espai de lleure anomenat 2.0, i s'ha creat un logotip i una imatge que identifiqui el servei (FEM! -Oficina Joventut Figueres-Alt Empordà).

Aquesta actuació compartida es complementa amb la contractació d'un nou

dinamitzador juvenil que ha de tenir cura, entre altres funcions, d'organitzar les activitats pròpies de l'Oficina Jove.

Logotip de l'oficina compartida de Joventut de Figueres, creada l'octubre de 2013

6.5. La figura del dinamitzador juvenil

Des del mes d'octubre de 2013, les Administracions locals de Figueres i comarca disposen per primera vegada d'un dinamitzador juvenil, fruit del conveni interadministratiu signat entre l'Ajuntament i el Consell Comarcal, del qual hem parlat a l'anterior apartat.

D'acord amb les bases per a la selecció d'aquest dinamitzador, les seves funcions són les següents, sempre sota la supervisió del coordinador comarcal de l'Àrea de Joventut:

- Dinamitzar l'Oficina Jove Figueres-Alt Empordà i convertir-se en la persona de referència per als joves.
- Executar els projectes generats a partir dels Plans d'Actuació de Joventut municipal i comarcal.
- Planificar, programar i executar activitats per a joves i amb joves.
- Realitzar tasques d'informador juvenil.
- Proposar accions i engrescar als i les joves.
- Realitzar tasques de detecció de necessitats i recollir demandes dels i les joves.
- Potenciar la creativitat dels joves i promocionar les seves iniciatives.

- Donar suport a les entitats juvenils del territori.
- Responsabilitzar-se de l'equipament comarcal i dels materials utilitzats per a les activitats.
- Perseguir l'acompliment dels objectius marcats.
- I totes aquelles altres assignades pel Coordinador en funció al lloc de treball i les necessitats del programa concret.

El primer dinamitzador juvenil de Figueres i l'Alt Empordà és Alexis Sánchez. A l'entrevista que mantinguérem recentment, m'ha exposat els diversos projectes que té en ment. D'antuvi, l'objectiu és consolidar la marca de l'oficina conjunta de Joventut (FEM!) i convertir-la en un referent que sigui fàcil d'identificar per part dels joves de Figueres i l'entorn.

A la vegada, entre molts altres projectes, té la intenció de generar una xarxa de participació juvenil que no només inclogui les entitats, sinó també els instituts de secundària i aquells altres àmbits on és més difícil d'arribar i establir permanentment ponts de diàleg i participació entre adolescents i l'administració.

En aquest sentit, vol adreçar-se especialment a aquells joves no associats, els quals no estan tan familiaritzats en els canals habituals de participació juvenil, tot informant-los i ajudant-los a aconseguir la seva emancipació.

6.6. La participació dels joves en els centres educatius de Figueres

La institució escolar és un espai privilegiat per aprendre a participar. Hauríem de diferenciar tres contextos de referència: **l'aula**, **el centre** i **l'entorn**. En cadascun d'ells, els mecanismes de participació són diferents. Però no només varien els continguts i les eines, sinó també l'interès per a la participació.

En general, s'ha constatat que l'alumnat de Figueres considera més important poder opinar i participar quan més proper és el context de referència. En aquest sentit, l'aula és un àmbit molt important per a l'alumnat, atès que és l'espai més quotidià i directe. L'interès per a la participació disminueix quan es tracta de temes que afecten al centre o l'entorn.

La participació de l'alumnat figuerenc és baixa en qualsevol d'aquests tres contextos. A nivell general, s'ha observat que els alumnes estan participant únicament en

els àmbits menys decisoris de cada context: els aspectes organitzatius de l'aula, l'animació al centre o la participació en projectes d'entorn ja definits.

En canvi, la participació de l'alumnat és baixa o inexistent en àmbits com el treball i l'aprenentatge a l'aula, sigui dels aspectes curriculars o de la metodologia emprada, els aspectes d'organització i funcionament del centre, o el disseny dels projectes d'entorn pendents de desenvolupar.

La majoria dels instruments de participació en els centres educatius estan força formalitzats. En general, l'alumnat no n'està fent ple ús, o bé per manca de coneixement i d'interès, o bé perquè, des del centre educatiu, no s'està afavorint i promovent que aquests instruments i òrgans puguin esdevenir eines d'interlocució.

L'àmbit de l'aula és el menys regulat en relació a la participació de l'alumnat. D'aquesta manera, la promoció de la participació resta en mans del professor i està condicionada pel clima i la relació que s'estableix entre ell i la classe; i pel grau de motivació, actituds i habilitats que tingui el delegat de l'aula en el desenvolupament de les seves funcions.

La figura del delegat té moltes potencialitats a desenvolupar com a mecanisme d'informació, però també, de construcció de la veu col·lectiva de la classe. A la realitat, es limita a fer d'interlocutor amb el tutor, difondre la informació sobre diversos aspectes del centre, i assistir a reunions amb la direcció.

La normativa recull la possibilitat de promoure la participació de l'alumnat a la Junta d'avaluació, malgrat que l'ús d'aquest instrument no es contempla als centres de secundària figuerencs i el professorat mostra les seves reticències pel que fa al seu ús. En relació a l'alumnat, cal destacar la manca d'informació sobre aquest òrgan, ja que la majoria no sap si els seus representants poden assistir a la Junta o desconeixen què és aquest organisme.

En el context del centre escolar, els canals i instruments de participació estan força regulats pel marc normatiu. Aquest estableix, principalment, l'existència de tres òrgans o mecanismes: La junta de delegats, l'associació d'estudiants i el Consell Escolar de Centre. En general, a la majoria dels centres de Figueres no s'ha desenvolupat la potencialitat d'aquests instruments.

En general, les convocatòries de la junta de delegats no acostumen a fer-se de manera periòdica i sistemàtica i hi ha força desconeixement entre l'alumnat respecte les funcions que aquesta junta pot desenvolupar.

Pel que fa a les associacions d'estudiants, no tinc constància que n'hi hagi a cap centre de secundària de Figueres. Una part important de l'alumnat desconeix també la possibilitat de crear una associació d'estudiants al seu centre i, en alguns casos, ni tan sols saben què és. Això posa de manifest que, des dels centres i altres institucions i entitats, no s'està donant a conèixer ni promovent, de manera prou eficaç, la possibilitat i les potencialitats de posar en marxa associacions d'estudiants als centres de secundària.

El Consell Escolar de Centre (CEC) és el mecanisme de participació més formalitzat per als diferents membres de la comunitat educativa. Aborda aspectes de la gestió i govern del centre, de manera representativa. Tot i jugar un paper important en el funcionament d'aquest, entre l'alumnat hi ha un elevat desconeixement envers les seves funcions i composició, que contribueix a no concebre'l com un possible espai de participació.

Una gran part dels alumnes no reben mai informació sobre què es tracta al Consell i la informació se sol transmetre per vies informals i per relacions personals. Les eleccions al CEC es realitzen bianualment i aquest fet genera alguns efectes adversos. D'una banda, posa limitacions al fet de presentar-se per part de l'alumnat de 4rt d'ESO, el qual desconeix si l'any següent seguirà estudiant al centre, i impossibilita a presentar-se a l'alumnat de 2^{on}. de batxillerat o dels Cicles de Formació de Grau Mig, malgrat que pel seu moment evolutiu, de maduresa personal i de grau de coneixement del centre, té un perfil adequat per a fer-ho.

En el context de la participació de l'alumnat a l'entorn, els instruments de participació són pocs i el seu funcionament és desigual, molt condicionat per la voluntat i la iniciativa del centre. La participació de l'alumnat en els projectes d'entorn sol ser passiva pel que fa al disseny i l'avaluació i activa en la realització de les accions programades.

Un d'aquests mecanismes és Consell Escolar Municipal de Figueres. La participació en el mateix per part dels diferents representants, especialment de les AMPAS i de l'alumnat, és força passiva, donat que és un espai bàsicament informatiu.

Altres instruments de participació són les mobilitzacions puntuals, els projectes participatius desenvolupats a iniciativa del centre, siguin continuats o puntuals, i les accions d'arrelament amb l'entorn promogudes pel professorat.

7. DIAGNOSI

7.1. Anàlisi de les eines de participació juvenil a Figueres

Tot seguint l'esquema de l'anterior apartat del meu treball, portaré a terme a continuació una valoració dels aspectes positius i negatius de cadascun dels àmbits analitzats pel que fa a la participació juvenil a la meva ciutat.

A.- El Consell Local de la Joventut de Figueres (CLJF)

Aspectes positius:

- Funcionament autònom i independent respecte de l'Ajuntament de Figueres.
- Consolidació com a punt de trobada de les entitats i associacions juvenils figuerenques.
- Defensa més contundent dels interessos d'aquestes entitats i associacions.
- Major repercussió social de les activitats d'aquestes entitats i associacions.
- Creixement progressiu de les entitats i associacions juvenils integrades al CLJF.
- Creació d'una dinàmica efectiva per a la realització de projectes concrets.
- Bona relació amb els responsables polítics de l'Àrea municipal de Joventut.
- Utilització de noves tecnologies per afavorir la participació en la vida del municipi.

Aspectes negatius:

- Dificultat de fer activitats que englobin a la vegada molts àmbits de l'acció juvenil.
- Manca d'una sèu social de referència.
- Manca de més disponibilitat de temps per part dels membres de la junta directiva.
- Manca de regularitat en la convocatòria de les reunions del Consell.
- Intrusisme per part d'entitats de lleure que, en realitat, són empreses amb afany de lucre.
- Dificultat per obtenir noves fonts de finançament.

B.- Polítiques de suport a la participació juvenil de l'Ajuntament de Figueres

Aspectes positius:

- Major receptivitat a les demandes fetes per les entitats juvenils.
- Major i més àgil interlocució amb el jove associat.
- Atorgament de responsabilitat a les entitats juvenils en l'organització d'activitats.
- Implementació d'una línia de treball conjunt amb el Servei comarcal de Joventut.
- Creació del web *Portal d'entitats* per part de l'Ajuntament.
- Subvencions ordinàries i extraordinàries per a les associacions i entitats juvenils.
- Valoració positiva dels resultats de la Trobada anual d'entitats juvenils.

Aspectes negatius:

- Necessitat d'una major dotació pressupostària municipal per a polítiques de participació.
- Manca d'agilitat i rapidesa en les respostes a les demandes efectuades per les entitats.
- Poca comunicació amb els joves no associats o que formen part de grups no formals.
- Manca d'informació unificada de tot allò relatiu als joves.
- Escassa transversalitat del Servei, la qual cosa dificulta l'accés a la informació.
- Manca d'equipaments municipals juvenils (lloc de reunions, hotel d'entitats...)
- Poca agilitat del web de l'Ajuntament de Figueres.
- Manca de projecció i difusió del que estan fent les entitats juvenils.
- Necessitat d'una major dotació econòmica per a subvencions a les entitats juvenils.

C.- Activitats concretes: *Embarraça't*

Aspectes positius:

- Gestió gairebé íntegra de l'activitat per part de les entitats juvenils, a través del CLJF.
- Importància de les xarxes socials per a la canalització de les propostes dels joves.

Aspectes negatius:

- La participació juvenil en l'organització d'aquesta activitat encara té més potencial.
- Resta pendent la posta en pràctica del recentment aprovat Reglament de l'*Embarraça't*.

D.- Activitats concretes: Parc de Nadal

Aspectes positius:

- Progressiva assumpció organitzativa per part de les entitats de lleure, a través del CLJF.
- Els monitors/es de les entitats de lleure obtenen una retribució econòmica pel seu treball.

Aspectes negatius:

- Intrusisme per part d'entitats de lleure que, en realitat, són empreses amb afany de lucre.

E.- Activitats d'assessorament/suport associatiu del Servei comarcal de Joventut

Aspectes positius:

- Major consolidació de l'associacionisme juvenil a la comarca.
- Suport tècnic i logístic a les entitats juvenils de la comarca.
- Comunicació fluïda amb les entitats i associacions juvenils.
- Participació de les entitats en l'organització i elecció dels temes a tractar a les reunions.
- Increment del nombre d'entitats que assisteixen a les reunions programades.
- Utilització de mitjans electrònics per a la difusió del resultat de les reunions.
- Difusió de les actes de les reunions entre professionals i càrrecs polítics.
- Participació de les entitats en la redacció de les bases d'atorgament de les subvencions.
- Progressiu assumptió del paper de referent del Servei per a les entitats de la comarca.
- Implementació d'una línia de treball conjunt amb l'Àrea municipal de Joventut.

Aspectes negatius:

- Cal incrementar el número d'associacions inscrites al programa de suport associatiu.
- Necessitat de més recolzament i impuls a les activitats de les entitats de la comarca.
- Necessitat de cercar noves vies de finançament per als projectes de les entitats.

F.- Activitats de foment/ajut a la participació juvenil del Servei comarcal de Joventut

Aspectes positius:

- Increment del nombre de joves que assisteixen a les reunions programades.
- Implementació dels projectes d'"aprenentatge servei" (formació + voluntariat).
- Posició d'actors, més que de receptors, dels joves que participen en aquests projectes.
- Implementació d'una línia de treball conjunt amb l'Àrea municipal de Joventut.

Aspectes negatius:

- Necessitat de més dotació pressupostària per als projectes d' "aprenentatge servei".
- Necessitat d'una major avaluació contínua del desenvolupament d'aquests projectes.
- Existència de tràmits burocràtics que impedeixen el desenvolupament d'algunes accions.

G.- Accions compartides entre l'Àrea municipal de Joventut i el Servei comarcal de Joventut

Aspectes positius:

- Major coordinació entre els serveis municipals i comarcals de joventut.
- Compartir recursos tècnics, administratius i logístics.
- Creació de l'Oficina Jove FEM! (informació, orientació, accés a programes...).
- Contractació d'un dinamitzador juvenil per a la ciutat de Figueres.
- Creació d'una marca de referència i de noves dinàmiques de comunicació amb els joves.

Aspectes negatius:

- Repercussió encara molt reduïda de l'Oficina Jove.
- Inici molt recent d'aquestes activitats (Oct./Nov. 2013).
- Cal més temps per consolidar-se

H.- Dinamització juvenil

Aspectes positius:

- Major suport i foment l'associacionisme juvenil.
- Incidència directa en una major dinamització de l'Oficina Jove Figueres-Alt Empordà.
- Organització d'un major nombre d'activitats adreçades als joves de Figueres i comarca.
- Increment dels recursos per a la informació juvenil.
- Major possibilitat d'anàlisi i detecció de les necessitats dels joves.

Aspectes negatius:

- Inici molt recent de la seva contractació (Nov. 2013).
- Cal més temps per consolidar-se.

I.- Participació en els centres educatius

Aspectes positius:

- Existència d'un marc formalitzat, regulador dels canals de participació de l'alumnat.
- Actitud positiva de part del professorat per a la major implicació participativa de l'alumnat
- Existència dels Consells Escolars dels centres (CEC).

Aspectes negatius:

- Falta una major educació per a la participació, des dels mateixos centres escolars.
- Manca d'interès d'una gran part de l'alumnat pels canals de participació en el centre.
- Infrautilització dels delegats de curs com a canal de participació.

- No participació de l'alumnat en les Juntes d'avaluació del centre.
- Inactivitat de les Juntes de delegats dels diferents centres escolars figuerencs.
- Inexistència d'associacions d'estudiants als centres escolars figuerencs.
- Desconeixement entre l'alumnat del potencial dels CEC coma eina de participació.
- Caràcter bianual de les eleccions dels representants de l'alumnat en els CEC.
- Passivitat dels representants que formen part del Consell Escolar Municipal de Figueres

7.2. Respostes i Propostes

A partir de l'anàlisi efectuat i de les necessitats detectades, m'he fet una fotografia bastant fidedigna de la realitat actual de la participació juvenil a Figueres. Tot seguit, voldria reflectir algunes de les respostes i propostes que aquest anàlisi m'ha suggerit amb l'objectiu de contribuir a l'eixamplament dels espais de participació juvenil a la meua ciutat. Ho faré tot seguint novament l'esquema de l'anterior apartat del meu treball (apartat 6).

A.- El Consell Local de la Joventut de Figueres (CLJF)

- Des de la vessant de l'Administració, caldria un major recolzament econòmic al CLJF per part de l'Ajuntament de Figueres, tot **augmentat la subvenció** que li atorga anualment.

- Pel que fa a la vessant del funcionament del Consell, caldria establir una **major periodicitat** en la celebració de les reunions.

Entrant en aspectes concrets, seria convenient que el CLJF aprovés un **protocol relatiu al procediment d'admissió i sortida** de les entitats juvenils en el mateix Consell. Davant de la problemàtica sorgida arran de les sol·licituds efectuades per entitats de lleure que tenen, en realitat, un objectiu de lucre econòmic, convindria establir mecanismes per valorar aquesta qüestió i decidir si la seva admissió ha d'ésser rebutjada o no. L'admissió podria condicionar-se, per exemple, a que aquestes entitats omplissin un formulari previ o que els seus responsables tinguessin una entrevista prèvia amb la junta directiva del Consell per tal de valorar quina és la finalitat última de les mateixes.

- Pel que fa a la necessitat d'una seu social de referència, convindria que aquesta es fixés a l'**Oficina Jove Figueres-Alt Empordà**, tenint en compte la vocació que té aquesta de convertir-se en punt de referència per als joves de la ciutat i de la comarca.

B.- Polítiques de suport a la participació juvenil del Servei de Joventut de l'Ajuntament de Figueres

- Com a **consideracions generals**, cal assenyalar que seria convenient dotar d'un major pressupost econòmic i, a la vegada, incrementar els recursos humans destinats a l'Àrea de Joventut de l'Ajuntament i a les polítiques que aquesta porta a terme.

Pel que fa a les polítiques de joventut, caldria que l'Àrea incidís més en les **polítiques nuclears** (les que afecten a l'habitatge, l'ocupació, l'educació o la salut), enlloc de les perifèriques.

A la vegada, l'Ajuntament de Figueres hauria d'afavorir l'actuació transversal mitjançant la creació d'una **comissió interdepartamental** sobre temes de joventut. Hauria d'ésser un òrgan de coordinació creat i dinamitzat per la Regidoria de Joventut però que reunís representants de totes les altres regidories o àrees municipals que, en un moment o altre de l'aplicació d'una política de joventut, hi hagin de tenir algun tipus de relació. Aquesta comissió planificaria anualment el desenvolupament dels programes conjunts entre l'Àrea de Joventut i les altres regidories.

- La reivindicació històrica d'un **punt d'informació juvenil** està en vies de resoldre's amb la creació de l'Oficina Jove Figueres-Alt Empordà, gestionada de forma compartida amb el Servei comarcal de Joventut.

- Pel que fa a les relacions amb les associacions i entitats juvenils, cal tenir l'objectiu que **la majoria de les activitats estiguin gestionades per part dels mateixos joves**. Un bon exemple, d'aquest model és l'èxit de l'organització de l'*Embaraca't* en les seves últimes edicions.

- Ha de plantejar-se la creació d'un **hotel d'entitats**, un edifici on les associacions juvenils figuerenques poguessin realitzar les seves reunions, activitats o hi trobessin els recursos necessaris per portar-les a terme. Fins ara, han fracassat projectes com el de l'Espai Jove *Ictineu* (a la planta baixa de la seu de la Societat Coral Erato) o la proposta de reconvertir l'antic edifici del Mas Torrent (Parc de les Aigües) en un equipament d'aquestes característiques. A curt termini, però, la única opció viable passaria per una iniciativa mancomunada entre el Consell comarcal i l'Ajuntament.

- No obstant, una de les assignatures pendents és la **participació dels joves no organitzats** o que formen part de grups no formals. De vegades pot ser bo ajudar-los a formalitzar-se, però altres vegades és contraproductiu perquè això els fa fugir dels seus objectius com a grup. L'Àrea de Joventut ha de preveure mecanismes de suport a aquests

grups no formals (suport econòmic, infraestructura, ajut tècnic...), i s'ha de plantejar l'objectiu prioritari de treballar amb ells.

Com a idees concretes, podrien convocar-se concursos d'idees destinats a joves no associats formalment, subvencions per a projectes de joves d'aquest mateix àmbit, serveis d'assessorament per al desenvolupament de projectes culturals, etc. En tots aquests supòsits, la manca d'experiència de moltes persones joves en la gestió de projectes faria que l'Ajuntament hagués d'assumir alguns riscos.

També és molt important fer ús de nous canals d'informació per arribar a joves no associats i aprofitar les noves tecnologies per tal d'afavorir la seva participació (correus electrònics, fòrums, blogs, xarxes socials, telèfons mòbils). És molt important que no hi hagi censura o control previ en l'ús d'aquestes tecnologies i que la resposta municipal sigui ràpida. Es requereix dinamització i un ràpid *feedback*. L'anonimat pot facilitar que alguns joves facin aportacions.

- Cal crear un **web específic** de l'Àrea de Joventut de Figueres (o compartida amb el Servei comarcal de Joventut), amb un portal d'entitats propi i un apartat on es puguin recollir les opinions dels joves.

- En relació a les subvencions destinades a associacions i entitats juvenils, cal establir un **calendari de convocatòria de subvencions i modificar alguns aspectes de les mateixes**. Les normatives de subvencions haurien de sortir l'últim trimestre de l'any, preferentment cap al mes de setembre, per tal de possibilitar la planificació anual de les entitats. L'import concedit d'una subvenció s'hauria de comunicar cap a l'última quinzena de l'any.

Cal que els imports concedits per a una subvenció es facin efectius d'una forma regular. S'haurien d'establir criteris de pagament que permetin el funcionament regular de les entitats i adoptar, per exemple, el mateix sistema de la Unió Europea per al pagament dels projectes: 80% de la quantitat subvencionada a l'inici del programa o activitat i el 20% restant un cop justificada aquesta.

Cal passar de la subvenció puntual al conveni, amb renovació anual automàtica.

- Pel que a la **participació juvenil en afers municipals**, convindria convocar a les entitats juvenils a les taules de participació ciutadana ja existents: Taula de salut, d'educació, de la revisió del Pla General d'Ordenació Municipal, etc.

També es podrien convocar periòdicament joves i entitats en grups de discussió sobre tots aquells temes que els afecten (educació, treball, habitatge...). Serien grups de

discussió integrats per joves de diferents edats, formació, poder adquisitiu i interessos culturals i lúdics, representatius de la diversitat de joves de Figueres.

Finalment, pot plantejar-se la possibilitat de convocar assemblees juvenils multitudinàries; primer per recollir propostes amb una mena de pluja d'idees, i després perquè es considerin els resultats del procés d'estudi de les propostes.

En aquests dos darrers casos, caldria la participació de tècnics experts en la posta en pràctica de processos de participació ciutadana.

C.- Activitats concretes: Embarraca't

Tot i que es valora molt positivament com a instrument de participació juvenil, cal **millorar els instruments per a la recollida d'opinions i propostes** dels joves no associats i que no tenen relació amb el CLJF.

A la vegada, cal una tractament més eficient de la **prevenció** d'aspectes que han resultat polèmics o conflictius en anteriors edicions de l'*Embarraca't* i que han tingut un gran ressò a través dels medis de comunicació locals: La prohibició de venda de begudes alcohòliques a menors d'edat i els comportaments incívics per part d'alguns joves.

D.- Activitats concretes: Parc de Nadal

- Tal com hem assenyalat en l'apartat de propostes referides al CLJF, cal establir mecanismes per **evitar l'intrusisme comercial** per part d'entitats de lleure que tenen, en realitat, un objectiu de lucre econòmic.

E.- Activitats d'assessorament i suport associatiu del Servei comarcal de Joventut

- Tot i que té més incidència en les entitats juvenils de la comarca que en les de Figueres, cal fer **més difusió d'aquestes activitats** perquè pugui incrementar-se el número d'associacions que participen al programa.

- Faig meva la proposta que m'efectuà el coordinador del Servei comarcal consistent en la **creació d'uns bucs d'assaig per a grups de música**. Aquests s'ubicarien en un espai molt ampli existent a la planta baixa de l'actual Oficina Jove Figueres-Alt Empordà i disposarien de material (micròfons, amplificadors...) per als grups, els quals haurien de fer una reserva prèvia. Penso que, tant a la ciutat com la comarca, fa anys que s'hi concentra una gran vitalitat musical i que els joves necessiten espais i

escenaris on poder desenvolupar la seva creativitat.

F.- Activitats de foment i ajut a la participació juvenil del Servei comarcal de Joventut

- Tot i que valdria per a qualsevol altre apartat d'aquestes propostes, en aquest es fa especialment evident la necessitat d'adoptar **mesures per eliminar la burocràcia**. A més llunyania dels polítics envers la ciutadania, més complicada és la relació, i, per tant, més papers es demanen i s'incrementa la burocràcia. El procés de burocratització s'expressa gairebé fins a l'absurd quan les entitats o els joves presenten sol·licituds. Cada cop és més complicat sol·licitar una subvenció: sempre es demanen els mateixos papers. Cal doncs millorar la gestió, els coneixements, els sistemes d'arxiu, adaptar els horaris d'atenció al públic als horaris associatius, etc.

G.- Accions compartides entre l'Àrea municipal de Joventut i el Servei comarcal de Joventut

- Tot valorant positivament la creació d'un punt d'informació juvenil com és l'Oficina Jove Figueres-Alt Empordà (FEM!), caldria impulsar la **cogestió d'aquest equipament** per part de les entitats i associacions juvenils amb la finalitat que participin en l'organització de l'Oficina, en la determinació i dotació dels recursos amb que ha de comptar, en la programació d'activitats i en la dinamització del seu ús.

- Proposo la creació d'una **bústia d'entitats** en aquesta Oficina Jove. Es tractaria d'oferir a totes les entitats juvenils de Figueres (fins i tot aquelles que tenen una relació dubtosa amb el món juvenil) una bústia (per exemple, una capsa de cartró) per a cadascuna. En elles, es dipositaria tota la informació que vagi arribant a l'Oficina Jove i que hipotèticament pugui resultar d'interès per a les entitats (convocatòries de subvencions, programacions determinades, agendes, etc.). Així mateix, a través de les bústies, les entitats podrien fer saber a les altres quins són els seus serveis o activitats.

.- Una altra important acció compartida que podria portar-se a terme és la **donar resposta a les necessitats específiques de les famílies immigrades** mitjançant el suport a les entitats juvenils de lleure per incentivar i promoure la participació d'aquestes famílies i els seus fills en les activitats que organitzen.

A la vegada, cal promoure la relació i l'intercanvi entre el conjunt de les entitats juvenils i les associacions d'immigrants, per tal de facilitar el coneixement mutu i una major participació dels nois i les noies d'origen immigrant .

D'altra banda, caldria assegurar el compromís, des de les entitats de lleure i centres d'esplai, de fer seguiment als infants i joves que participin a les seves activitats per tal de fomentar l'associacionisme

H.- Dinamització juvenil

- Podria estudiar-se la possibilitat de fer una acció compartida de **creació d'un grup estable de corresponsals**. S'haurien de crear corresponsals per als centres d'ensenyament secundari, per a les entitats juvenils i per a determinats equipaments públics (pavelló d'esports, biblioteca...). Per captar-los, el dinamitzador juvenil hauria de visitar-los en persona, tot explicant què és un corresponsal i demanant voluntaris. Les seves funcions serien, fonamentalment, mantenir al dia les cartelleres informatives al seu centre, informar els companys de les accions destinades als joves que s'emprenquin des de l'Administració, i traslladar a aquesta Administració les consultes concretes o demandes dels seus companys.

- La programació del dinamitzador al Centre Jove no hauria d'ésser únicament d'activitats lúdiques, sense gaire finalitat educativa, sinó que s'hi haurien d'afegir **activitats educatives** (cursos i formació).

I.- Participació en els centres educatius

- Com a principi general, s'hauria d'incidir en **accions educatives en la participació** per part de tots els centres escolars figuerencs.

Una proposta important que es podria portar a la pràctica en els centres escolars, a iniciativa de la Regidoria de Joventut, seria educar en els circuits democràtics al nivell més bàsic: la nostra ciutat. Es podria fer a partir d'accions senzilles i pràctiques com, per exemple, les següents: a) Establir una programació de visites en les quals els regidors municipals de cadascuna de les àrees anessin passant (al llarg de tot un curs) per alguna classe per explicar d'una forma ben planera quines són les seves responsabilitats (tapar forats de carrers, organitzar la festa major, cobrar impostos o ajudar a la gent gran, per exemple); b) Programar tallers pràctics sobre com fer peticions a l'Ajuntament com, per exemple, fer una instància demanant algun servei real o queixant-se pel funcionament deficient d'alguna àrea municipal; c) Assistir a algun ple municipal; d) Fer un joc de rol a classe simulant un ple municipal, amb grups polítics imaginaris i un ordre del dia de temes concrets; o f) Fer entrevistes periodístiques a l'Alcaldessa o als regidors

de l'equip de govern municipal i de l'oposició.

- Una altra iniciativa engrescadora seria organitzar una **jornada de participació** a cadascuna de les aules dels Instituts de secundària de Figueres. Podria programar-se a l'hora de tutoria. Partiria de la realització d'una enquesta prèvia individual i d'una altra a nivell de grups, sobre temes escollits prèviament entre els alumnes i el tutor. A partir de les dades recollides a través de les dues enquestes, es portaria a terme un debat, d'acord amb un procediment preestablert, amb conclusions i propostes finals.

- Caldria portar a terme la redacció, amb la participació de les Juntes de delegats i associacions d'estudiants dels centres escolars, d'una **Carta dels drets i deures dels i de les estudiants** que garanteixi el dret de reunió, vaga i mobilització. Així mateix caldria exigir a totes les escoles (públiques, concertades i privades) el compliment d'aquesta Carta.

- Des dels mateixos equips directius dels centres, cal **promoure accions participatives** com: a) La constitució d'associacions d'estudiants; b) Una major utilització dels delegats coma eina de participació i interlocució amb l'alumnat; c) La constitució de les Juntes de delegats; d) La informació entre l'alumnat de totes aquestes eines participatives, tot incloent-hi les funcions del Consell Escolar del centre.

8. CONCLUSIONS

1ª. En el procés de transició cap a l'edat adulta que és la joventut, és molt important que les persones adquireixin una veritable i seriosa **formació en actituds participatives**, perquè aquestes estan sempre impregnades de valors com el diàleg, la tolerància o l'equilibri entre posicions diferents.

2ª. S'ha de donar molta més importància i dotar de majors recursos a la tasca de **l'educació per a la participació**, la qual ha d'iniciar-se als mateixos centres d'ensenyament com a una eina fonamental de formació de les persones des dels primers anys d'escolarització.

3ª. La participació ciutadana, i la participació juvenil com a una de les seves formes, ha d'ésser un dels **pilars bàsics que fonamentin la nostra condició de ciutadans** amb plenitud de drets democràtics.

4ª. Els processos participatius juvenils **han d'allunyar-se dels procediments massa formals**, burocràtics o institucionals perquè els joves estan reclamant accions més directes, amb menys intervenció d'agents tradicionals com els partits polítics o els sindicats.

5ª. Els joves han de percebre els procediments de participació juvenil com a una **eina per intervenir en la presa de decisions que afecten a les seves vides**, amb capacitat de transformar o modificar un sistema que perceben injust en molts dels seus aspectes; i per tant les Administracions l'han de veure com una eina d'enriquiment social i no com una amenaça al seu poder institucional.

6ª. Els processos de participació juvenil han de **transcendir l'àmbit merament associatiu**, tot i la gran importància d'aquest, perquè molts joves actuen individualment o en grups no formalitzats.

7ª. Actualment, els **reptes claus per a l'avenç de les associacions juvenils** són la millora del seu reconeixement social, l'obtenció de més fonts de finançament i, sobretot, el foment de la participació, entesa com a eina per a la implicació i el compromís dels joves.

8ª. **Les formes i les intensitats de la participació social dels joves està canviant** perquè, al costat de formes tradicionals, n'apareixen d'altres d'alternatives i profundament crítiques envers les institucions públiques.

9ª. Pel que fa a Figueres, cal dir que **porta un cert retard** respecte a altres municipis de mida similar pel que fa a la implantació de processos de participació juvenil.

10ª. No obstant, cal remarcar que en el transcurs dels darrers anys s'han fet

avenços importants, tant des del mateix moviment associatiu (com, per exemple, la constitució del Consell Local de Joventut) com des de les Administracions implicades (com, per exemple, les iniciatives compartides entre l'Ajuntament i el Consell comarcal).

11^a. Caldrà que, per part de l'Ajuntament i del Consell Comarcal de l'Alt Empordà, es destinin **més recursos econòmics i tècnics** per a fomentar l'associacionisme juvenil i per a crear noves línies per a la participació dels joves en la presa de decisions en tots aquells àmbits que els afecten.

12^a. Els responsables polítics de Figueres i comarca **han de prendre més consciència de la importància dels processos participatius en l'àmbit juvenil** i, d'aquesta manera, fer més corresponsables als joves figuerencs en els afers públics i combatre així la progressiva desafecció que senten envers la política actual.

13^a. Cal una atenció específica als **processos participatius adreçats als joves immigrants**, com a eix principal del sistema d'integració, tenint en compte l'elevadíssim percentatge de figuerencs de 15 a 29 anys que han nascut a l'estranger.

14^a. No podem continuar qualificant com a processos de participació juvenil determinades pràctiques en què no es treballa "amb" els joves, és a dir, **totes aquelles en què aquests no intervenen**, almenys, en algun aspecte de la seva gestació, posta en marxa, planificació, execució o avaluació.

Per això, vull acabar el meu treball amb les mateixes paraules amb què l'he iniciat, escrites pel pedagog polonès Janusz Korczak: "Un dia vaig prendre consciència que el que calia no era parlar als joves sinó parlar amb els joves".

9.- BIBLIOGRAFIA

Documents

- .- Pla Local de Joventut, Figueres 2012-2015 (*Servei de Joventut de l'Ajuntament de Figueres.- Juliol 2012*).
- .- Pla Local de Joventut, Figueres 2009-2011 (*Regidoria de Joventut, Educació, Habitatge i Participació de l'Ajuntament de Figueres.- Març 2012*).
- .- Pla d'actuació comarcal de Joventut 2012 (*Àrea de Joventut del Consell Comarcal de l'Alt Empordà.- 2012*).
- .- Pla Local d'Infància i Adolescència de Figueres 2013-2016 (*Ajuntament de Figueres.- 2013*).
- .- Pla per a la inclusió i la Cohesió Social de l'Alt Empordà 2013-2016 (*Consell Comarcal de l'Alt Empordà, i Ajuntaments de Roses, Castelló d'Empúries, L'Escala i La Jonquera.- Juliol 2013*).
- .- Anàlisi de la població de Figueres segons el padró Municipal d'Habitants. Any 2011.- (*Ajuntament de Figueres.- Març 2012*).
- .- Informe estadístic: La població estrangera a la comarca de l'Alt Empordà (*Consell Comarcal de l'Alt Empordà.- Novembre 2013*).
- .- Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2011-2020 (*Direcció General de Joventut de la Generalitat de Catalunya.- Aprovat el 29 de gener de 2013*).
- .- Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2000-2010 (*Secretaria de Joventut de la Generalitat de Catalunya.- Síntesi dels estudis d'avaluació publicada al Febrer 2010*).

Publicacions

- .- III Carta de la Joventut Catalana.- El programa polític del moviment associatiu juvenil (*Núm. 4 de la Col·lecció "Xarxa Jove" editada pel Consell Nacional de la Joventut de Catalunya.- Juny 2004*).
- .- Participació, política i joves (*Secretaria de Joventut de la Generalitat de Catalunya.- Febrer 2008*).
- .- Els reptes de la participació pel moviment associatiu juvenil al segle XXI (Una reflexió sobre el jovent associat avui) (*Recull de les ponències dutes a terme a l'Escola ,de Formació del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya.- Gener 2009*).
- .- Enquesta sobre participació i política a Catalunya 2011 (*Direcció General de Joventut i Direcció General de Relacions Institucionals i amb el Parlament de la Generalitat de Catalunya.- Febrer 2012*).

.- Recerca-acció sobre participació juvenil als centres de secundària de Catalunya (*Informe elaborat per Projectes Socials, Fundació Pere Tarrés i Universitat Ramon Llull.- Març 2007*).

.- Estudi sobre el moviment associatiu a Catalunya (*Editat per l'Observatori del Tercer Sector i el Consell Nacional de la Joventut de Catalunya.- Març 2013*).

.- Foment i suport de l'associacionisme juvenil a Catalunya.- Informe d'anàlisi d'entrevistes a experts (*Fundació Ferrer i Guàrdia.- Octubre 2012*).

.- 186 Propostes per a l'associacionisme juvenil. Per una democràcia participativa. (*Núm. 2 de la Col·lecció "Xarxa Jove" editada pel Consell Nacional de la Joventut de Catalunya.- Febrer 2002*).

.- El finançament de les entitats del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya. (*Núm. 3 de la Col·lecció "Xarxa Jove" editada pel Consell Nacional de la Joventut de Catalunya.- Març 2004*).

.- Què és i com es crea un consell local de joventut.- Guia de suport a les associacions juvenils (*Triangle Jove.- reimpressió 2006*).

Revistes

.- Construïm ciutadania (*Núm. 96 de la Revista "Debat Juvenil", editada pel Consell Nacional de la Joventut de Catalunya.- Hivern 2011-2012*)

.- Els joves participen poc en política? (*Núm. 94 de la Revista "Debat Juvenil", editada pel Consell Nacional de la Joventut de Catalunya.- Hivern 2010-2011*)

.- Jovenes y participación política. Los medios en la Red y la cultura cívica (Autor: Peter Dahlgren) (*Núm. 89 de la Revista TELOS de pensament sobre tecnologia i societat, editada per la Fundació Telefònica.- Octubre-Desembre 2011*).

Llibres

.- GONZÁLEZ i BATLLEBÓ.- Participació, política i joves: una aproximació a les pràctiques polítiques, la participació social i l'afecció política de la joventut catalana. (*Observatori Català de la Joventut, 2007*).

.- HESSEL, STÉPHANE.- Indigneu-vos! Un al·legat contra la indeferència i a favor de la insurrecció pacífica. (*Edicions Destino. 2011*).

.- MONTES i SALA, PEP.- Les polítiques de joventut en els municipis petits i mitjans. (*Diputació de Barcelona, Maig 2000*).

.- SAMPREDO, JOSÉ LUIS i 10 autors més.- Reacciona. 10 razones por las que debes actuar frente a la crisis económica, política y social. (*Editorial Aguilar. Abril 2011*).

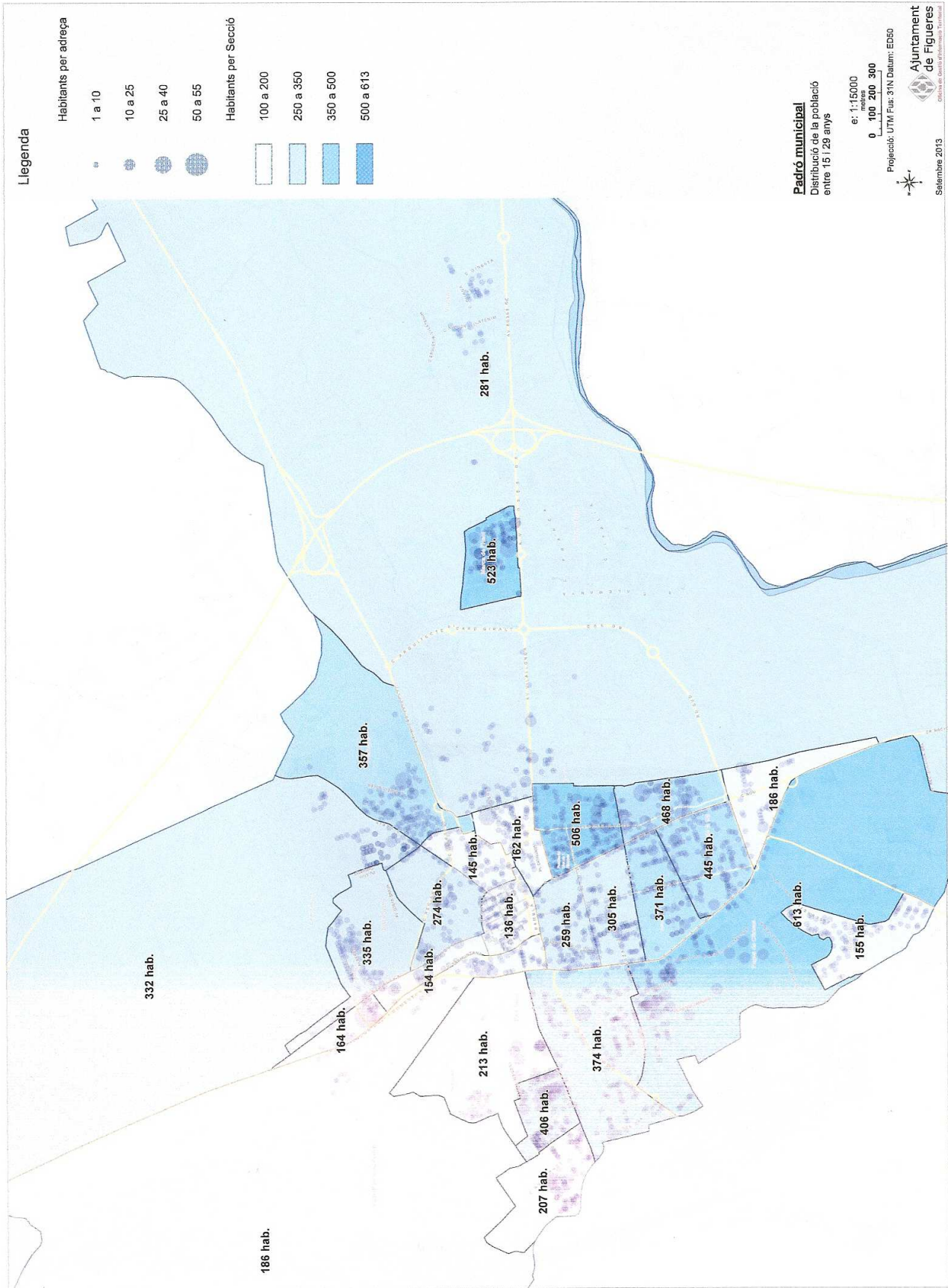
Webs

- .- Web de l'Ajuntament de Figueres, apartat "Viu a Figueres", Joventut (www.Figueres.cat)
- .- Portal d'entitats promogut pel Departament d'Acció Cívica de l'Ajuntament de Figueres (www.entitatsfigueres.cat)
- .- Web del Consell Comarcal de l'Alt Empordà, apartat Joventut (www.almtemporda.org)
- .- Portal *Jove.cat* de la Generalitat de Catalunya (www20.gencat.cat/portal/site/JoveCat)
- .- Web de la Generalitat de Catalunya, apartat de la Direcció General de Joventut (www.gencat.cat/joventut).
- .- Cercador d'entitats del web del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya (www20.gencat.cat/portal/site/Justicia)
- .- Web del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya (<http://www.cnjc.cat/>)
- .- Sistema d'indicadors per avaluar les polítiques municipals de joventut
Universitat de Girona
(siapjove.udg.edu)
- .- Facebook del Consell Local de la Joventut de Figueres (www.facebook.com/CLJFigueres/info)
- .- Xarxa de Consells Locals de Joventut (consellslocalsdejoventut.wordpress.com)
- .- Blog: Quaderns de Joventut per Aleix Clarió (blogs-xn.laxarxa.com/aleixclario/author/aleixclario)
- .- Blog: Educació Transformadora d'Antonio Alcántara (educaciotransformadora.wordpress.com)

10. ANNEXOS

Annex núm. 1

Plànol elaborat per l'Oficina de Gestió d'Informació Territorial de l'Ajuntament de Figueres amb la distribució de la població de la franja de 15 a 29 anys entre els diferents barris o sectors de la ciutat.

Annex núm. 2

Taula i dos gràfics relatius a l'evolució de la població total de Figueres i de la comarca durant el període 1981-2010.

1.1. Evolució de la població total del municipi i de la comarca

Taula 1.1. Evolució de la població del municipi i la comarca.

1981 - 2010

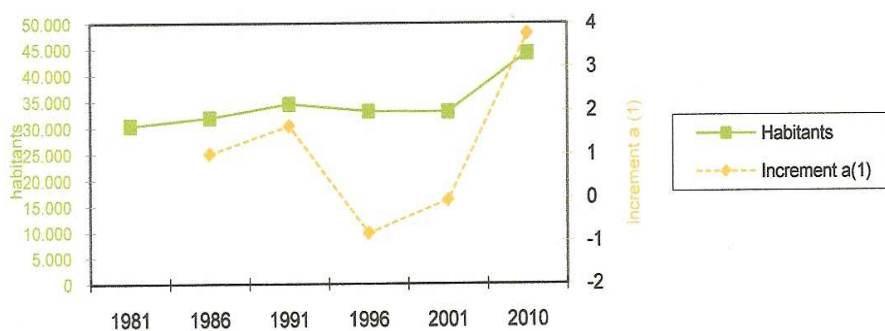
Any	Alt Empordà		Figueres	
	Habitants	Increment a ⁽¹⁾	Habitants	Increment a ⁽¹⁾
1981	80.790		30.412	
1986	85.398	1,14	31.942	1,01
1991	90.755	1,25	34.573	1,65
1996	93.172	0,53	33.157	-0,82
2001	99.321	1,32	33.064	-0,06
2010	140.262	4,58	44.255	3,76

Font: Elaboració de la SGJ a partir de les dades del Padró continu d'habitants, Cens 1991 i 2001, Estadística de Població 1996. Idescat.

(1) Increment anual brut

Gràfic 1.1. Evolució de la població del municipi.

1981 - 2010

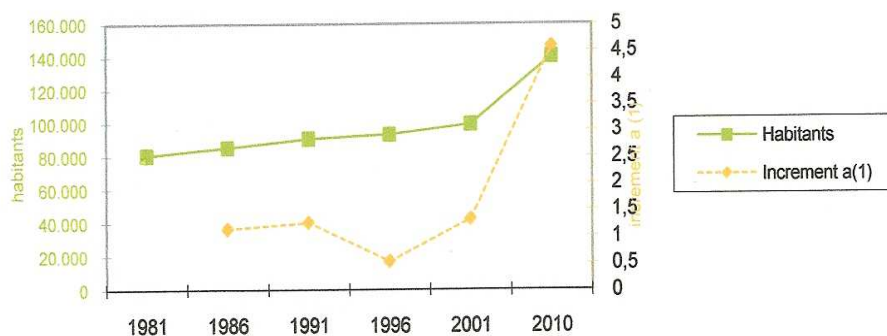

Font: Elaboració de la SGJ a partir de les dades del Padró continu d'habitants, Cens 1991 i 2001, Estadística de Població 1996. Idescat.

(1) Increment anual brut

Gràfic 1.2. Evolució de la població de la comarca.

1981 - 2010

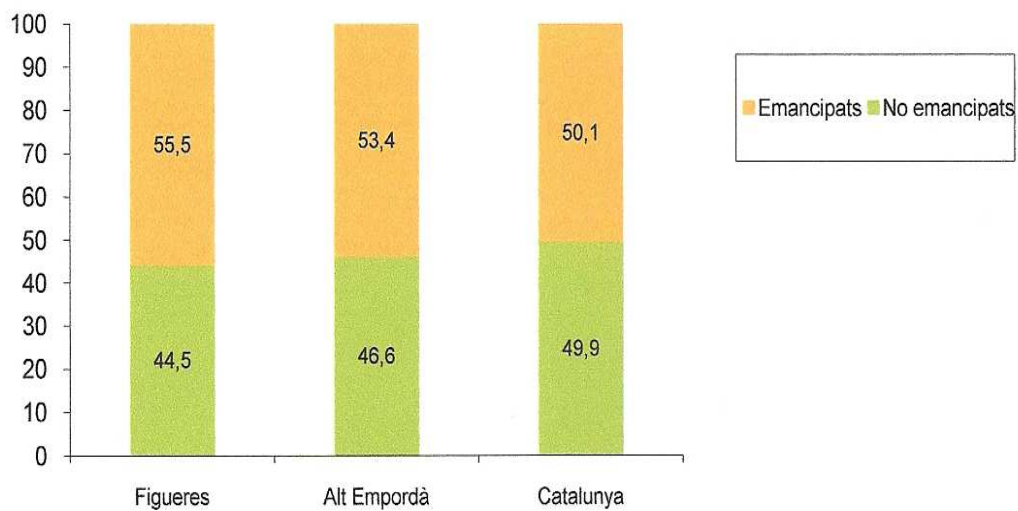
Font: Elaboració de la SGJ a partir de les dades del Padró continu d'habitants, Cens 1991 i 2001, Estadística de Població 1996. Idescat.

(1) Increment anual brut

Annex núm. 3

Gràfic relatiu la població de 20 a 34 anys, segons si està emancipada, a Figueres, l'Alt Empordà i Catalunya, i Taula relativa a la seva evolució a Figueres durant el període 1996-2001.

Gràfic 4.3. Població de 20 a 34 anys segons si està emancipada. Municipi, comarca i Catalunya. 2001. (percentatges)

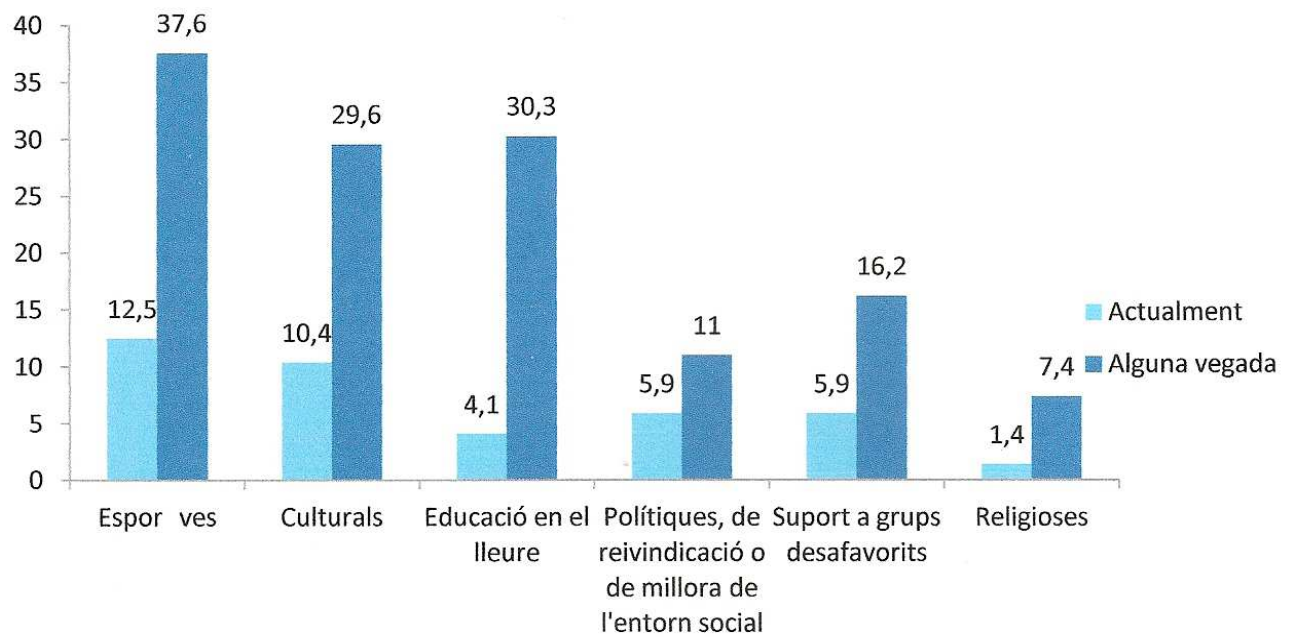

Font: Elaboració de la SGJ a partir de les dades Estadística de Població 1996, Cens 2001. Idescat.

Annex núm. 4

Gràfic elaborat per l'Institut d'Anàlisi Social i Polítiques Públiques de la Fundació Ferrer i Guàrdia sobre els percentatges de participació dels joves de 15 a 29 anys en les diverses tipologies d'associacions (Catalunya, any 2005).

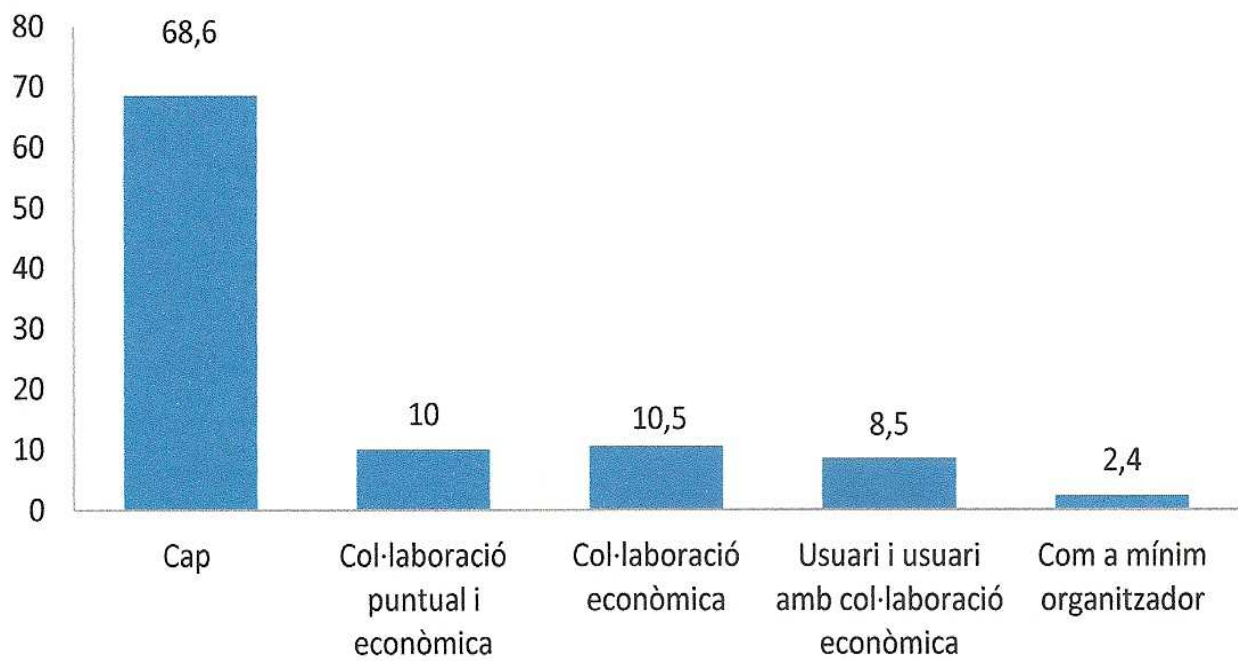
Gràfic 2. Participació en associacions, joves 15-29 anys, Catalunya 2005

Annex núm. 5

Gràfic elaborat per l'Institut d'Anàlisi Social i Polítiques Públiques de la Fundació Ferrer i Guàrdia sobre percentatges del tipus d'implicació en les associacions en les que participen, per part dels joves de 15 a 29 anys (Catalunya, any 2005).

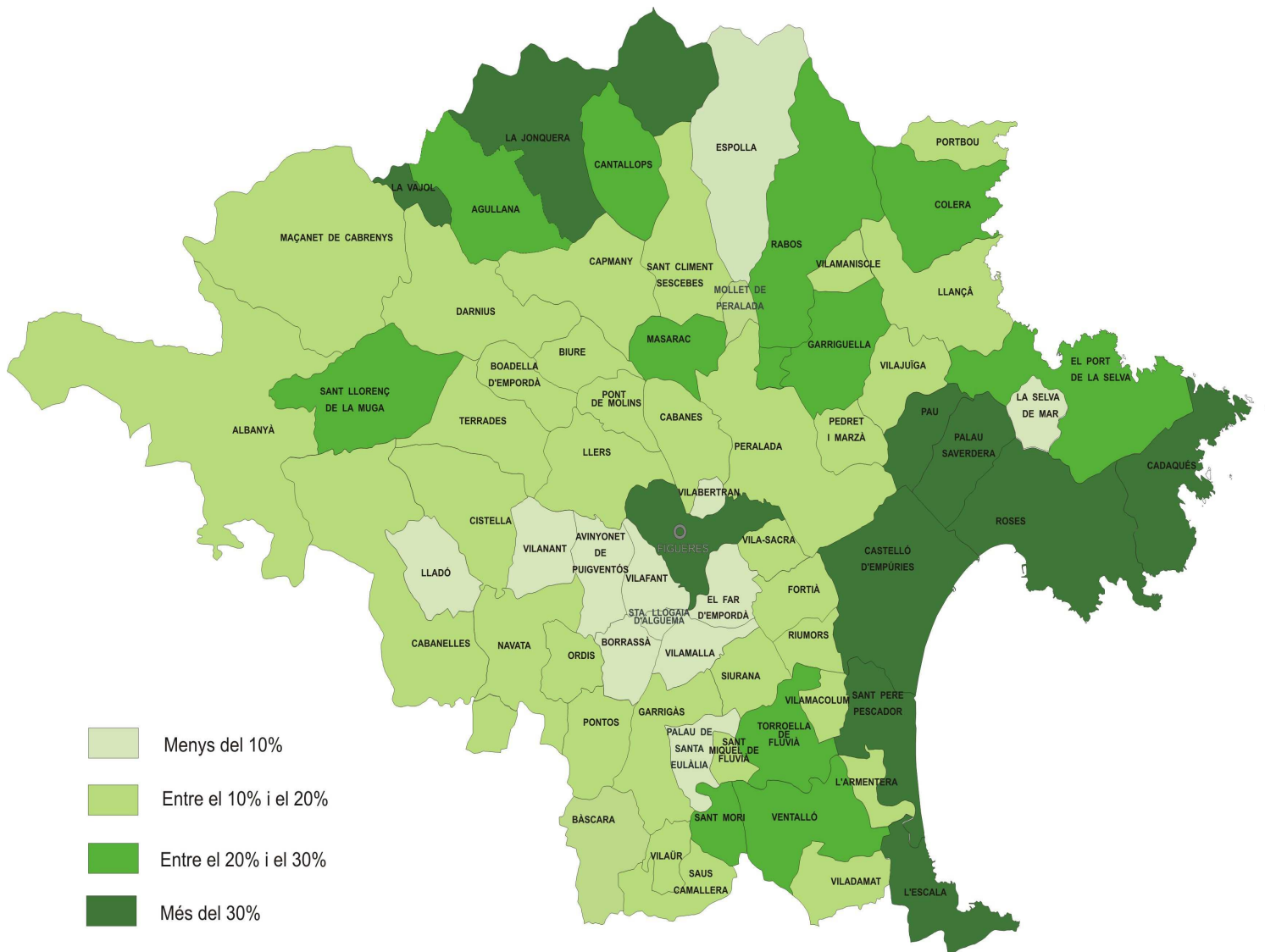
Gràfic 1. Tipus d'implicació en les associacions en les que participen, joves 15-29 anys, Catalunya 2007

Annex núm. 6

Mapa elaborat per la Direcció General d'Immigració de la Generalitat sobre el percentatge de població estrangera, segons el municipi de residència, a la comarca de l'Alt Empordà (2013).

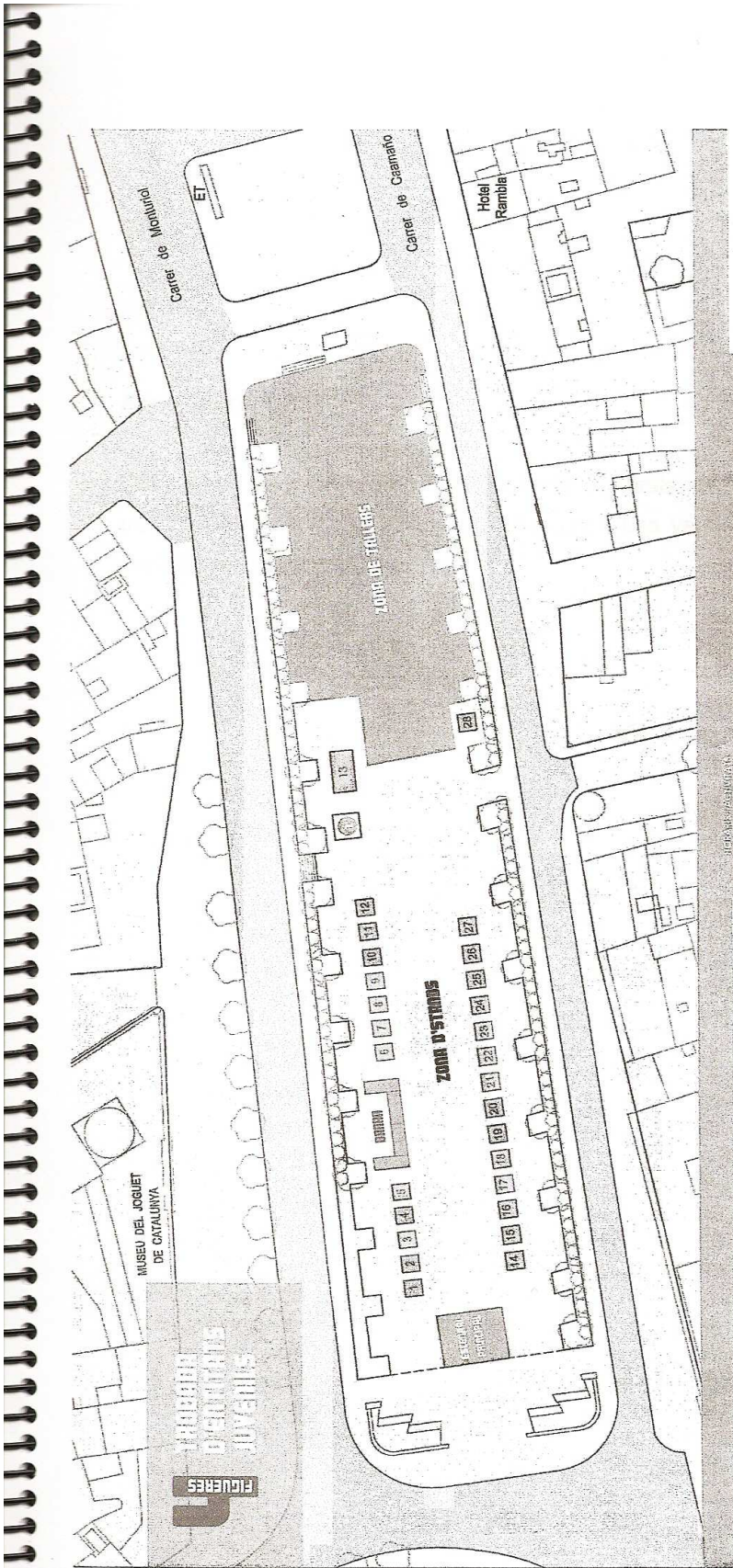
Mapa 1. Percentatge de població estrangera segons municipi de residència (2013)

Font: Dades del padró municipal d'habitants a 1 de gener de 2013. Direcció General per a la Immigració

Annex núm. 7.1

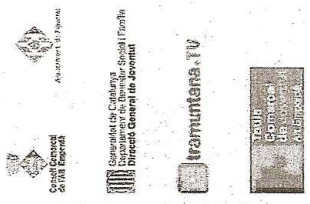
Mapa corresponent a la ubicació dins la Rambla de Figueres de les diverses associacions que participaren a la IV Trobada d'entitats juvenils (5 d'octubre 2013).

- 1- Aïres de mi Terra
- 2- Espai Projecte Dansa
- 3- Associació Catalana Antilista de l'Alt Emparà
- 4- Xarxa de Convivència de Roses
- 5- Embranzida Jove Alt Emparà
- 6- Consell Local de Joventut de Figueras
- 7- Associació Juvenil Educuem Jugant
- 8- Vols per la Tramuntana
- 9- Centre de lleure El Dolf
- 10- Espai K Figueras
- 11- Xarxa de Voluntariat de Figueras
- 12- Joves d'Onium Alt Emparà
- 13- A. Masesgudes
- 14- Agrupació Medievalística Danca
- 15- Colla Castellera de Figueras
- 16- Joves Senjars
- 17- Associació Inícia
- 18- Centre Excursionista Empordanès
- 19- Senyors del Foc de Castell d'Empúries
- 20- Associació Juvenil d'Espolla
- 21- Associació Juvenil Gabarís
- 21- Associació de Joves de Sant Climent
- 21- Associació Vall de la Muga
- 22- Associació Juvenil Cultural de lleure de Vila-sacra
- 22- Associació Juvenil Atalida
- 23- Associació de Joves Vicencolents
- 24- Fundació Sant Vicenç de Puig-Espal Jove Karmeu
- 25- Espai Panòrquia de Figueras
- 26- Valls de l'Emparà
- 27- Joventuts d'Esquerra Republicana de Catalunya
- 28- Consell Esportiu de l'Alt Emparà

Estand d'informació

El festival Joves d'Emparà és un dels principals actes de la temporada estival a l'Alt Emparà, organitzat pel Consell Local de Joventut de Figueras i amb el suport de diversos ajuntaments de la zona. Aquest any, el festival tindrà lloc del 14 al 16 de juliol a les instal·lacions de l'Hotel Rambla, a Vilatorrada. El programa inclou tallers, espectacles, esports i activitats de lleure. El festival està dirigit per la comissió organitzadora formada per membres del Consell Local de Joventut de Figueras i dels ajuntaments de Vilatorrada, Sant Climent i Vila-sacra. El festival té un cost de 5 euros per persona i es pot comprar a través de la web www.jovesdempara.cat o al telèfon 972 41 11 11. El festival està patrocinat pel Govern de Catalunya, el Departament de Cultura i l'Institut de Joventut de Catalunya, així com per diversos ajuntaments i entitats de la zona.

Annex núm. 7.2

Qüestionari de valoració de la IV Trobada d'entitats juvenils (5 d'octubre 2013), efectuat pel Consell Local de la Joventut de Figueres, una vegada recollides les opinions de les entitats membres.

QÜESTIONARI DE VALORACIÓ

Breu qüestionari dirigit a les entitats per tal d'avaluar la 4a Trobada d'Entitats Juvenils de l'Alt Empordà. Aquest ens ha de servir gràcies a la vostra participació per introduir millores de cara a futures edicions, si és que considereu necessària la seva continuïtat.

Nom de l'entitat: **CLJF**

Càrrec que ocupeu: Ho hem fet amb totes les entitats, un total de 10 de les quals 8 van participar.

Estands

* La puntuació va del mínim 1 (molt deficient) al màxim 5 (excel·lent)

	1	2	3	4	5
Utilitat per les entitats				X	
Interès dels assistents per l'entitat			X		
Distribució dels estands					X
Activitats realitzades des dels estands			X		
Tipus d'estand i material utilitzat (taules cadires, etc.)					X

Activitats

* La puntuació va del mínim 1 (molt deficient) al màxim 5 (excel·lent)

	1	2	3	4	5
La programació ha sigut adequada			X		
Horaris de les activitats				X	
Participació en les activitats		X			
Gimcana				X	
Dinar			X		
Exhibicions					X
Concerts					X
Activitats de la part baixa					

La programació ha sigut adequada--> El concert va començar massa aviat, vam cometre l'error d'avançar el concert i molta gent ja va venir quan s'acabava.

Horaris de les activitats--> Menys el concert

Participació en les activitats--> A les de cada entitat per això un 2.

Gimcana--> Hi va haver proves sense gent. Proposta de buscar un distintiu visible per a cada prova.

Dinar--> Alguns diuen que va faltar dinar, la majoria diu que va dinar bé. També es va comentar que haver de treure les taules per dinar era molt molest i que s'han de demanar més.

Exhibicions--> faltava espai per poder veure les danses.

Entitats

* La puntuació va del mínim 1 (molt deficient) al màxim 5 (excel·lent)

	0	1	2	3	4	5
Participació						X
Tipus d'entitats participants					X	
Compromís i accions(NO VALORAT)						
Relació entre entitats					X	
Captació de nous membres	X					
Inscripcions a les activitats de l'entitat	X					

Em afegit un valor 0.

Organització

* La puntuació va del mínim 1 (molt deficient) al màxim 5 (excel·lent)

	1	2	3	4	5
El municipi era l'adequat					X
Els espais estaven preparats					X
L'atenció a les entitats era la necessària					X
El material usat estava en condicions					X
S'ha realitzat puntualment segons l'horari previst				X	
La data ha estat la correcta			X		
Les activitats han sigut satisfactòries(NO VALORAT)					
L'organització ha estat a l'altura				X	
Les diferents propostes eren coherents			X		

S'ha realitzat puntualment segons l'horari previst--> Menys el concert

La data ha estat la correcta--> Buscar alguna data que vagi millor a totes les entitats, faltaven els 3 agrupaments escoltes de la comarca entre d'altres.

L'organització ha estat a l'altura--> Algun nom malament(ACAS)

Les diferents propostes eren coherents--> S'han de enfocar més a juvenils

Valoració global de la 4a Trobada d'Entitats Juvenils

* La puntuació va del mínim 0 (molt deficient) al màxim 10 (excel·lent). Marqui la que consideri més ajustada al desenvolupament del curs en el seu conjunt

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Molt deficient							X				Excel·lent

De nous socis i deis que ens interessin (joves) pocs o cap per tant la unica utilitat es que se'ns vegi i se'ns conegui però l'objectiu final no s'assoleix.

Quins aspectes destacaríeu com a més forts?

Infraestructura i compromís de les entitats

Quins aspectes destacaríeu com a més febles?

Participació juvenil.

Dinamització.

Difusió tant a nivell de premsa com a nivell de public al que no arribem mai i és el que ens interessa.

Manquen idees creatives.

I el format s'ha de revisar a consciencia.

Observacions/Suggestiments

Aixi a grans trets, avançar la data de la fira i buscar un format que ens sigui util.

Annex núm. 8

Fotografia on hi apareixen part dels joves que constituïren l'associació *Empordà Rock* (Entrada de l'antic Alberg de la Joventut de Figueres, 1994).

Annex núm. 9

Quadre teòric de les relacions entre les associacions juvenils, el consell local i l'Ajuntament, extret de la publicació "Què és i com es crea un consell local de joventut.- Guia de suport a les associacions juvenils" (*Triangle Jove*.- reimpressió 2006).

Quadre de relacions entre les associacions juvenils, el consell local i l'ajuntament

